

TRENDS

IN ACCOUNTANCY

2016-2017

accountant

VRAAG DE
BROCHURE
AAN

MASTER VOOR RA'S

Ben je Register Accountant en heb je de ambitie om de MSc-titel te halen? Kies dan voor de deeltijdopleiding Master voor RA's aan Nyenrode. Via deze masteropleiding ontwikkel je jouw academische vaardigheden en behaal je de MSc-titel in slechts 1 jaar.

De Master voor RA's is een universitaire deeltijdopleiding die leidt tot het Master of Science in Accountancy diploma. Het is een separate opleiding speciaal voor Register Accountants die voorheen de beroepsopleiding tot RA hebben gevolgd. De opleiding wordt aangeboden in deeltijd.

HIGHLIGHTS

- MSc-titel in 1 jaar
- Ontwikkeling academische vaardigheden
- PE-punten voor ABR en het onderzoeksvak
- Voor RA's zonder MSc-titel
- Start in oktober of april
- Wekelijks college met gelijkgestemden
- Contacturen op maandagmiddag en -avond
- Opleiding in het Nederlands

MEER INFORMATIE? NEEM CONTACT OP MET CARLIJN WENTZEL, PROGRAMMAMANAGER MASTER VOOR RA'S:

 MASTERVOORRA@NYENRODE.NL +31 (0)346 291 556 [NYENRODE.NL/MASTERVOORRA](https://nyenrode.nl/mastervoorra)

INHOUD

Voorwoord	5
ADVIESTOEKOMST IS VER, VER WEG	7
De mkb-accountant zal in de toekomst zijn geld vooral verdienen met advieswerk. Aldus vrijwel iedereen die zich verdiept in het beroep. Maar de werkelijkheid is weerbarstiger. Weinig beroepsbeoefenaren zijn in de wieg gelegd voor het adviesvak.	
TECH IN ACCOUNTANTSLAND: HIP NOT HAPPENING?	13
Er is maar weinig fantasie nodig om een wereld te schetsen waarin controles, administraties en aangiftes worden gedomineerd door Artificial Intelligence, data-analyse, blockchains, robots en andere digitale concepten. Maar met fantasieën kun je geen klanten bedienen.	
CIJFERS EN DATA ACCOUNTANTSBEROEP	21
1. Vertrouwen in instituties	23
2. Reputatie controlerend accountant	24
3. Omzet branche	25
4. Top 30 accountantskantoren	27
5. Omzetontwikkeling big four in Nederland	30
6. Fusies en overnames van accountantskantoren	31
7. Controle (semi-)publieke sector: corporaties, onderwijs, zorg en gemeenten	35
8. AFM-vergunningen	39
9. Raad voor Toezicht	40
10. Top 30 accountantskantoren internationaal	42
11. Ledenaantallen NBA	47
12. Arbeidsmarkt	49
13. Onrechtmatig titelgebruik	53
14. Klachtencommissie NBA	54
15. Wwft-meldingen	56
Colofon	58
Adverteerdersindex	58

GROEI BEGINT MET DE JUISTE KOFFIE

Ontdek de kracht van **Nespresso** voor uw bedrijf

BUSINESS SOLUTIONS

Bevlogen medewerkers helpen uw bedrijf groeien*. Hoe stimuleert u dagelijks uw medewerkers? Ontdek de kracht van de juiste koffie; **Nespresso Business Solutions**.

Vraag nu een proefplaatsing aan op nespresso.com/kantoor of bel 0800 024 8010.

NESPRESSO
What else?

VOORWOORD

'Nu robots steeds meer vrije tijd overnemen, zullen mensen meer toekomen aan werk.' Hilarisch bericht van de officiële vaderlandse leverancier van *fake news*, website De Speld. Ook die is het niet ontgaan dat we ons dagelijks de vingers blauw schrijven over trends en ontwikkelingen in onze maatschappij. Termen als 'digitalisering' en 'robotisering' vallen daarbij continu.

Als het gaat over trends in het accountantsberoep is dat niet anders, al grijpen veel trendberichten nog altijd terug op een inmiddels wat sleets onderzoek uit 2013, verricht aan de universiteit van Oxford. Daaruit bleek dat accountants grote kans maken te worden vervangen door robots. Voor veel repeterend werk is dat zeker mogelijk, maar gaat het ook zo hard?

In twee artikelen die vooraf gaan aan het vertrouwde overzicht van omzetten, fusies en overnames, ledenaantallen en meer in dit boekwerkje, wordt de thermometer gestoken in veelgenoemde trends. Zoals de verschuiving in de mkb-praktijk naar meer 'hoogwaardige advisering'. Die gaat niet zo hard. Administratie en samenstelwerk zijn bij mkb-accountantskantoren nog steeds goed voor zestig procent van de omzet; het aandeel aan 'fiscaal en overig advies' is tussen 2005 en 2015 amper gestegen en nog altijd onder de twintig procent. Accountants en hun opdrachtgevers lopen minder snel dan verwacht, zo is de afdrank.

En dan de technologische ontwikkeling in de auditpraktijk, waar het gaat over data-analyse, blockchain en *artificial intelligence*. De grootste accountantsorganisaties investeren miljoenen in *technology driven audits*. Voortrekkers lopen over van enthousiasme, maar ook hier is het beeld: de verandering gaat met kleine stapjes. 'We verwachten' zus, 'we kunnen straks' zo. Eerst zien en dan geloven, lijkt het adagium. Ondertussen is er gewoon nog werk in overvloed, in het accountantsberoep; ook zonder robots.

Veel leesplezier!

Marc Schweppe
hoofdredacteur Accountant/Accountant.nl

EMPOWER YOUR BUSINESS

Asperion
Online Boekhouden

Adviestoekomst is ver, ver weg

De mkb-accountant zal in de toekomst zijn geld vooral verdienen met advieswerk. Aldus vrijwel iedereen die zich verdiept in het beroep. Maar de werkelijkheid is weerbarstiger. Weinig beroepsbeoefenaren zijn in de wieg gelegd voor het adviesvak en bovendien is de druk om te veranderen niet erg hoog. Dat het nu economisch weer beter gaat, helpt ook al niet.

Geert Dekker

De mkb-accountant als belangrijkste adviseur van de ondernemer; het perspectief is de afgelopen jaren veelvuldig geschetst. Elke zichzelf respecterende beroepsorganisatie doet het, elke sectorspecialist doet het, elke verkoper van cursussen doet het: accountant, bereid je voor op een toekomst waarin geen toegevoegde waarde meer schuilt in de repeterende werkzaamheden die nu nog een groot deel van je activiteiten uitmaken. Digitalisering en automatisering maken daar immers een einde aan. Bereid je dus voor op een bestaan als dienstverlener, als adviseur. Financieel, bedrijfskundig, procesmatig, fiscaal, juridisch, maakt niet uit: adviseer!

CIJFERS

Hebben de aansporingen hun effect? Is de mkb-accountant inmiddels aan zijn nieuwe toekomst begonnen? De cijfers zeggen van niet. In een eind 2016 gepubliceerd benchmark-onderzoek van Novak, Full Finance en Auxilium (onder accountantskantoren tot 175 medewerkers) wordt de omzetverdeling van accountantskantoren in kaart gebracht. Samenstelwerk is goed voor veertig procent, administraties voor twintig procent, loonadministratie voor nog eens acht procent en aangiften voor elf procent. Fiscaal en overig advies nemen samen achttien procent van de omzet van 'kleine' accountantskantoren voor hun rekening.

'Is de mkb-accountant inmiddels aan zijn nieuwe toekomst begonnen? De cijfers zeggen van niet.'

Is dat veel of weinig? De onderzoekers halen vergelijkbare cijfers uit 2005 erbij. De verschillen blijken marginaal: per categorie is de verandering tussen 2005 en nu niet meer dan een of twee procentpunt. Het omzetdeel samenstellen is zelfs gestegen,

	2015	2005
Administraties	20%	21%
Samenstelwerk	40%	38%
Loonadministratie	8%	10%
Assurance	3%	4%
Aangiften	11%	11%
Fiscaal advies	7%	6%
Overig advies	11%	10%
Totaal	100%	100%

(Rapport Benchmark Accountancy, Salaris- en kantoorontwikkelingen 2016)

van 38 naar veertig procent. En de 'adviespoot' van kantoren is nu slechts een schamele twee procent hoger dan tien jaar geleden (toen zestien procent). Geconcludeerd wordt dat 'de omzetverdeling van accountantskantoren sinds 2005 eigenlijk niet is veranderd'. Enigszins ontluisterend.

Guus Ham, directeur van de Novak, herkent het beeld. "Het ideaal is duidelijk, dat is het accountantskantoor dat op basis van een gedegen strategische heroverweging de rol van 'financiële huisarts' laat voor wat die is, dat niet meer afwacht met welke vragen de klant komt, maar zelf de klant opzoekt, in de wetenschap dat die klant kan profiteren van de kennis die het kantoor heeft verzameld. Maar de werkelijkheid is weerbarstiger. Vooral die proactiviteit ontbreekt."

PREDIKERS

Dat is gedeeltelijk te wijten aan de houding van de accountant en gedeeltelijk aan de 'predikers'. "Er wordt veel geroepen zonder dat daarbij wordt verteld hoe een en ander kan worden aangepakt, welke stappen men eigenlijk kan en moet zetten", vindt Ham. Daarnaast is de houding van de gemiddelde accountant vaak te afwachtend. "Ik zou graag zien dat elke accountant grondig nadenkt over de gevolgen van digitalisering en wat die betekenen voor zijn beroepsuitoefening.

Wat wil de accountant zijn? Wie wil de accountant zijn? Daarover moet hij nadenken.” Dat zit echter niet altijd “in de aard van het beestje”, aldus Ham, en bovendien gaat het nu met kleinere kantoren economisch weer beter dan de afgelopen jaren, dus ontbreekt de acute marktdruk. “De markt is ook nog niet zover. Ondernemers hebben het druk en zien de administratie als rompslomp, waarvan ze graag worden bevrijd. En daar willen ze ook nog steeds voor betalen. Het is duidelijk dat op termijn de prijzen van deze producten zullen dalen, maar het gaat allemaal niet zo hard.”

‘Ik zou graag zien dat elke accountant grondig nadenkt over de gevolgen van digitalisering en wat die betekenen voor zijn beroepsuitoefening.’

Paul Dinkgreve, voorzitter van de SRA, ziet dat lage tempo ook. “De remmende factor is de mens. Technisch is vrijwel alles mogelijk nu, maar over het algemeen nemen mensen niet van die reuzenstappen. Overigens zal robotisering de héle economische kringloop veranderen. Maar dat betekent niet dat we ons daardoor gek moeten laten maken. De accountant moet zijn kop niet in het zand steken, maar hij moet zich ook niet gek laten maken door alle profetieën.”

KERNTAAK

Zeker niet omdat er wat Dinkgreve betreft een kanttekening moet worden gezet bij de verschuiving in activiteit van administratieve producten naar adviesdiensten. “De kern van het accountantsberoep blijft hetzelfde: toevoegen van betrouwbaarheid aan informatie. Wij danken onze functie aan het feit dat het maatschappelijk verkeer het belangrijk vindt dat een onafhankelijke, derde

partij informatie op betrouwbaarheid toetst. Impliciet komt daar altijd advies uit voort, maar expliciet advies geven is in principe een andere functie dan die van de accountant.” Dat onderscheid moet volgens Dinkgreve in de gaten worden gehouden. “Ik pleit ervoor dat de accountant blijft bij zijn kerntaak, het toevoegen van betrouwbaarheid aan informatie. Dat is ook een taak die altijd een menselijke rol zal vereisen. Ik zie het in ieder geval niet gebeuren dat informatietechnologie zich zodanig ontwikkelt dat menselijke controles niet meer nodig zijn.”

Afgezien hiervan is het ook nog maar de vraag of de accountant op dit moment wel de vaardigheden heeft om ‘over te schakelen’ naar advieswerk. Ferdinand Nijboer, onderzoeker van de sector zakelijke dienstverlening bij het Economisch Bureau van de ING Bank, ziet weliswaar dat de vraag naar advisering toeneemt, maar hij vindt het niet vanzelfsprekend dat de mkb-accountant daaraan kan voldoen. “Een en ander vergt toch echt andere skills dan waarmee de huidige accountant is opgeleid”,

‘De accountant moet zijn kop niet in het zand steken, maar hij moet zich ook niet gek laten maken door alle profetieën.’

zegt Nijboer. “En het gaat natuurlijk wel om toegevoegde waarde. Bedrijfskundig zullen veel accountants goed geschoold zijn, maar hoe zit dat bijvoorbeeld juridisch? Strategische advisering is weer een ander vak. En daarin zijn de grotere organisatieadviesbureaus zeer bedreven.” Een andere hinderpaal kan de leeftijd zijn van veel mkb-accountants. “Ik zie toch een redelijk grote groep accountants bij kleine kantoren die de laatste tien jaar van hun carrière ingaan en er niet zoveel heil inzien nu nog een strategische wending te maken. Men is redelijk conservatief, behoudend.”

En toch maakt de sector vorderingen, aldus de ING-onderzoeker. “Dat zien we dan vooral

‘Een redelijk grote groep accountants bij kleine kantoren gaan de laatste tien jaar van hun carrière in en zien er niet zoveel heil in nu nog een strategische wending te maken.’

het afgelopen jaar. Van de omzetsijging van 6,3 procent die accountantskantoren, administrateurs en fiscalisten tezamen wisten te realiseren, komt een groter deel dan voorheen uit uitbreiding van het advieswerk. Het zijn met name de grotere mkb-kantoren die zich hierin onderscheiden. De kleine kantoren hebben hiermee veel meer moeite.”

UITZONDERINGEN BEVESTIGEN DE REGEL

Over de hele linie maakt de mkb-accountant geen haast met het uitbouwen van zijn advieswerkzaamheden. De uitzonderingen zijn vaak de wat grotere kantoren. Startpunt is veelal een duik in de technologie, zo blijkt uit twee voorbeelden.

OUTSOURCEN

Van oudsher is het Eindhovense accountantskantoor Joanknecht & Van Zelst (meer dan honderd medewerkers) bovengemiddeld gericht op advisering. “Wij zijn niet ontstaan als administratief dienstverlener, maar waren altijd al sterk in met name fiscale advisering”, zegt Marco Verhagen, partner en directievoorzitter. Door nu volop in te zetten op online dienstverlening wil Joanknecht de volgende stap maken. “Producten rond de financiële administratie raken in een negatieve prijsspiraal. Kun je op dat terrein nog wel meerwaarde leveren? Volgens ons wel: onze online propositie komt er eigenlijk op neer dat bedrijven hun financiële functie aan ons outsourcen. De data die we daar vervolgens uit destilleren, komen ten goede aan onze adviesfunctie.”

Joanknecht bouwt een en ander behoedzaam op. "Je moet telkens beslissen: wat kun je zelf en wat moet je aan anderen overlaten? Sommigen kiezen ervoor alles zelf te doen, maar wij streven er niet naar een *one stop shop* te worden", aldus Verhagen. Het argument daarvoor is kwaliteit. "Wij hebben bijvoorbeeld rond corporate finance voldoende *body* om de gewenste hoge kwaliteit te kunnen borgen, maar voor bijvoorbeeld hr- of juridisch advies verwijzen wij naar specialisten in ons zakelijk netwerk."

FACTUREN

"Je moet een accountant-ondernemer zijn om een mkb-accountant te kunnen zijn." Dat is het antwoord van Jan van Ginkel, partner van Lansigt, op de vraag sinds wanneer accountants goede adviseurs zijn. Lansigt leek tien jaar geleden nog sterk op een administratiekantoor, zegt hij, maar ook toen al was er voortdurend aandacht voor de toegevoegde waarde van informatietechnologie. "Inmiddels hebben we talloze middelen om digitaal door een administratie en jaarrekening heen te kijken. Dat geeft inzicht en dus de mogelijkheid tot adviseren." Nu is meer dan een kwart van de omzet van twaalf miljoen euro adviesgerelateerd. Audit en samenstellen zijn samen goed voor meer dan de helft van de omzet.

Anders dan die cijfers misschien doen vermoeden heeft Lansigt het administratieve proces niet uit het aanbod geschrapt.

Door technologie aan te bieden om dat proces te stroomlijnen werd het juist als uitgangspunt genomen voor het uitbouwen van het advieswerk. "We hebben ons volledig gericht op elektronisch factureren en dat heeft tot het succesvolle eVerbinding geleid", aldus Van Ginkel. eVerbinding laat ondernemingen à la blockchaintechnologie zonder tussenkomst van derden facturen uitwisselen. "Technisch kan eigenlijk alles, nu. Maar het is telkens maar de vraag of mensen eraan toe zijn."

Lansigt gebruikt vervolgens de (geanonimiseerde) data uit eVerbinding om de klant wijzer te maken. "De hele focus verschuift in je dienstverlening. Is de jaarrekening of de aangifte het doel? Of gaat het erom de onderneming van je klant vooruit te helpen? Ik denk dat iedereen het antwoord wel weet en daarom is de technologie een zegen. De nieuwe accountant administreert niet meer, hij praat met zijn klant."

RADAR software®

De #1 CRM-oplossing voor de Accountancy

- Ruim 600 accountants- en administratiekantoren
 - Meer dan 12.000 gebruikers
 - 100% inzicht in uw klantinformatie

radarsoftware.nl

Tech in accountantsland: hip not happening?

Er is maar weinig fantasie nodig om een wereld te schetsen waarin controles, administraties, en aangiftes worden gedomineerd door artificial intelligence, data-analyse, blockchains, robots en andere digitale concepten. Maar met fantasieën kun je geen klanten bedienen. Maakt technologie in de accountancy haar grote beloftes al waar? Op zoek naar de hotspots van vernieuwing.

Nart Wielaard

U heeft vast gelezen hoe robots uw werk met 94 procent zekerheid gaan overnemen. En ook dat ze nooit moe of ziek zijn. U weet dat de blockchain een baanbrekend nieuw concept is voor betrouwbaarheid van transacties en daarmee eigenlijk de accountant overbodig maakt. En u gaat het natuurlijk als mens ook afleggen op slimheid, tegenover de immense denk- en redeneerkracht van *artificial intelligence*.

Een nieuwe realiteit waarover veel wordt gepraat en geschreven. Maar wat gebeurt er nu echt concreet? Is de technologierevolutie vooral een verdienkans voor trendwatchers, of is de branche zelf ook echt in beweging? Als je een kleine tikfout met de t maakt staat er opeens trendwachter: iemand die rustig afwacht totdat voorspellingen uitkomen. Is dat een treffende typering van accountants?

‘Is de technologierevolutie vooral een verdienkans voor trendwatchers, of is de branche zelf ook echt in beweging?’

Hoe dan ook: op zoek naar waar de echte *hot-spots* van technologie in de accountancy zijn. Dat levert geen volledig doortimmerd overzicht op, maar wel een thermometer op basis van rijpe en groene voorbeelden door elkaar heen.

Allereerst de vaststelling dat de *big four* stuk voor stuk miljoeneninvesteringen doen in ‘*technology driven audits*’ die een stuk verder gaan dan wat ondersteuning met audit software in de controle. Die investeringen worden vaak internationaal gecoördineerd. De vertaling naar de praktijk gaat allemaal niet vanzelf, zo valt te beluisteren. Niet alleen omdat accountants ook maar mensen zijn waardoor ingrijpende verandering van routines en werkwijzen lastig is, maar ook omdat wet- en regelgeving remmend werkt. Auditstandaarden verbieden de inzet van de genoemde technologie weliswaar niet – ISA’s spreken van *computer assisted audit*

techniques (CAATs) – maar de standaarden vinden nog hun oorsprong in een tijd waarin tieners met een Commodore C64 aan het klooiën waren en waarin niemand het woord *disruptie* bezigde. De International Auditing and Assurance Standards Board (IAASB) is dan ook bezig met modernisering. Maar dat kost tijd.

ROBOTISERING

Dát de aanpak gaat veranderen, daarover is vrijwel iedereen het eens. Bestuursvoorzitter Albert Röell stelde in een interview (De Telegraaf, 17 maart 2017) bij het eeuwfeest van KPMG nog: “Over een aantal jaar is het mogelijk om op dagelijkse basis betrouwbare cijfers te leveren, onder meer door robotisering. De klassieke accountant verdwijnt en zal zich nog meer bezighouden met een oordeel over lastige gevallen.”

Het klinkt als een waarheid als een koe. Tegelijkertijd lijkt het erg op wat Robert Elliott als voorzitter van de Amerikaanse accountantsorganisatie AICPA een kleine twintig (!) jaar geleden al stelde: “(..) dat een technologiebedrijf gaat opereren als een intermediair die informatie opzuigt, analyseert, interpreteert, verifieert en organiseert. Zo’n partij kan de accountant uit de markt drukken.”

KPMG-consultant Joris Juttman is niet specifiek betrokken bij die innovaties in de audit, maar wel specialist op het vlak van robotics. Hij voorziet (uiteraard) een grote toekomst voor robotics, maar heeft gelukkig ook werkende voorbeelden paraat: “Een robot die de controle van subsidieaanvragen zelfstandig uitvoert. En een robot die alle contracten in een database doorvlooit bij een multinational en vaststelt of er actie nodig

is. We moeten echt begrijpen dat robotics iets anders is dan automatisering. Het mooie is onder meer dat een robot kan registreren hoe een mens bepaalde taken uitvoert en zonder enige vorm van programmeerwerk zich dat menselijke gedrag aanleert. Het gaat echt heel hard met de ontwikkelingen. Mensen zitten van nature in een lineaire wereld en zien niet altijd dat de wereld exponentieel verandert. Nu gaat het vooral nog om eenvoudige toepassingen die vastomlijnde processen overnemen. Maar we schuiven snel op naar toepassingen waarin de robot veel generieker toepasbaar is en lerend vermogen heeft.”

BLOCKCHAIN

Een voorbeeld van een heel andere orde is de inzet van blockchain. Een nieuwsfeit dat de aandacht trok was dat 216 Accountants eerder dit jaar meedeed aan een *hackathon* – een marathonsessie waarin programmeurs zich een paar dagen lang staande houden met de stereotype energiedrankjes en pizza's en in die dagen met een werkend concept moeten komen voor een concreet probleem.

Het team van het kantoor richtte zich op een oplossing voor het omvangrijke Europese btw-fraudeprobleem, ook wel bekend als de *carrouselfraude*. Volgens Marcel Bisschops,

‘We schuiven snel op naar toepassingen waarin de robot veel generieker toepasbaar is en lerend vermogen heeft.’

directievoorzitter van 216 Accountants, is de oplossing daarvoor nu zeer nabij door de inzet van blockchain technologie. De precieze status kan hij nog niet vertellen, onder meer vanwege afspraken daarover met de samenwerkende partijen. De achtergrond wel: “Wij zijn voortdurend aan het speuren naar hoe we met technologie waarde kunnen creëren voor onze klanten. Als het gaat om btw kunnen we ondernemers het leven vooral veel gemakkelijker maken. Stel dat alle transacties vastliggen in een blockchain, dan hoef je als ondernemer geen aangifte meer te doen.”

216 Accountants is een tikje anders dan het gemiddelde accountantskantoor. Veelal gaat het bij de vernieuwing om accountantskantoren die de wereld van de informatietechnologie actief opzoeken. Hier is het echter andersom: 216 Accountants – en een bedrijvenfamilie daaromheen – is eigenlijk een it-bedrijf dat de accountancy wil veranderen. Dat komt ook terug in het bruine papier aan de wand van de vergaderkamer, waar de *scrum* methodologie afdruipt. Bisschops kan nog niet alles vertellen over de plannen: “Je komt eigenlijk net te vroeg want na onze eerste fase gaan we op 21-6 (!) onze nieuwe concepten lanceren.” Een tipje van de sluier? “We gaan geen geld vragen voor de traditionele diensten van de accountant,

‘Stel dat alle transacties vastliggen in een blockchain, dan hoef je als ondernemer geen aangifte meer te doen.’

maar op andere terreinen waarde creëren. Redenerend vanuit die waarde komen we met nieuwe technologie. Een voorbeeld is een nieuwe aanpak voor financieringen waarin de jaarrekening geen enkele rol meer speelt maar waarin we een ‘kluis’ met *real time* informatie klaarzetten waarmee de financiers – vooraansnog geen traditionele banken – de aanvraag kunnen beoordelen en monitoren. Een ander voorbeeld is een samenwerking met het CBS, waarmee we data via SBR (*standard business reporting*) uitwisselen. Voor onze klanten betekent dat bijvoorbeeld dat ze zich beter dan voorheen op bepaalde aspecten kunnen benchmarken.”

OVER DE GRENZEN

Dat doet denken aan een heel ander voorbeeld. Loket.nl is een salarisverwerker die zijn data ook voor een ander doel gebruikt: met data-analyse inzichten genereren over werkgelegenheid en andere salarisgerelateerde

zaken per branche. Een voorbeeld daarvan is te vinden op www.mkb-banenmonitor.nl. Daarmee laat het bedrijf eigenlijk zien wat er ook mogelijk zou zijn als accountants meer over de grenzen van hun dossier heen acteren. De stap naar een maatwerk benchmark voor bedrijven is overigens nog niet gezet door loket.nl.

De aarzeling om over de grenzen van dossiers heen te kijken is precies wat Joris Joppe blijft verbazen in de accountancy. “Eigenlijk is elk dossier weer een innovatie op zichzelf, want we bouwen maar heel beperkt voort op wat we al hebben qua ervaringen en methoden.” Met zijn bedrijf *Analys.io* maakt hij data-analyses voor accountantskantoren. Achter de schermen werkt hij aan een initiatief om op basis van een flinke set samensteldossiers uit de praktijk na te gaan of het mogelijk is een algoritme te ontwikkelen dat risico’s in de jaarrekening kan voorspellen. “Het idee is simpel: als we de machine voeden met de correcties die professionals in duizend samenstellingsopdrachten hebben doorgevoerd, dan kan de machine daar wellicht een voorspellend model van maken. Zeker omdat dat samenstellingswerk vooral bestaat uit vaste routines. Dat is echter nu nog toekomstmuziek.”

OPEN SOURCE

Een stuk concreter is de *analytics library*. Een privaat-publiek initiatief van een aantal marktpartijen met onder meer het Auditfile Platform, waar Joppe als penvoerder bij betrokken is. Het idee daarachter is om data-analyse laagdrempeliger te maken, zodat je minder specialistische data-analyse kennis nodig hebt. Het gaat om een open source aanpak, die in de IT-wereld algemeen geaccepteerd wordt en volgens Joppe ook voor de accountancy hard nodig is: “Tools voor data-analyse zijn prima, maar je koopt vaak een ‘lege doos’. Daar moet je data in stoppen waar je vervolgens vragen aan kunt

stellen. In essentie niet veel anders dan hoe Excel werkt. Het 'vullen van die doos' vereist echter wat technische kennis en vooral veel doen. Accountants rennen vaak van klant naar klant en hebben daar geen tijd voor. Tegelijkertijd zou het hun werk juist wel kunnen versnellen en verbeteren. Die paradox kunnen we deels oplossen met een set breed

opvallende patronen en afwijkende posten. Daarmee gaat ook de relevantie van de audit omhoog. We hebben het nu losgelaten op zeven praktijkcases en dat levert verrassende inzichten op, waar je als accountant dan je *professional judgment* op moet loslaten. Vooral nog is dat *on top of* de reguliere audit maar dat gaat veranderen. Ik verwacht dat

'Op basis van technologie is het mogelijk om patronen en verbanden op te sporen die we anders nooit zouden kunnen zien.'

toepasbare en gangbare analyses. Deze worden in eerste instantie gebaseerd op de auditfile - een standaard die herkenbaar is en daarmee ook waardevoller wordt. Het idee is dan dat iedereen deze analyses gratis kan gebruiken en doorontwikkelen. We verwachten dat bijdragen aan de bibliotheek van analyses gaan komen van de specialisten binnen de kantoren en bijvoorbeeld partijen als de belastingdienst."

Last but not least is er ook nog een voormalig collega van Joppe: Angélique Koopman. Beiden waren werkzaam bij Coney, dat al jaren werkt aan data-analyse als centraal punt in de controle: nog zo'n hotspot van technologie dus. Koopman is nu zowel wetenschappelijk - Tilburg University - als in de praktijk - Baker Tilly Berk - bezig met *artificial intelligence* in de audit. In een blog daarover gebruikt ze de metafoor van een ijsberg. Het bovenste deel is wat we weten en kunnen zien (gezond verstand), het deel net onder water wordt zichtbaar met technieken als process mining. Maar het dieper liggende deel, wat we niet kunnen weten en niet kunnen zien, kan alleen inzichtelijk worden gemaakt met *artificial intelligence*. Op basis van technologie van het Canadese *Mindbridge* is het mogelijk om patronen en verbanden op te sporen die we anders nooit zouden kunnen zien. "De software maakt dus niet alleen gebruik van door mensen bedachte criteria of *business rules*, maar speurt ook zelfstandig naar

het binnen drie tot vijf jaar wel realiteit gaat worden. Alle grote kantoren zijn natuurlijk met vergelijkbare dingen bezig."

KLEINE STAPJES

Tot slot een rode draad in de genoemde voorbeelden: verandering komt niet met een *big bang* tot stand maar door kleine stapjes. Dat doet denken aan de ervaringen die een bevlogen data-scientist in de zorgsector deelde over hoe hij medisch specialisten aan de data-analyse krijgt. Hij hanteert een heel eenvoudig uitgangspunt voor al zijn initiatieven: het ervaren nut moet groter zijn dan de moeite die ervoor moet worden gedaan. Dat lijkt ook een prima uitgangspunt om accountants verslaafd te laten worden aan technologische vernieuwing.

Écht samenwerken met je klant

Accountancy is voortdurend aan veranderingen onderhevig. Nieuwe technologieën doen in rap tempo hun intrede. Door de integratie van systemen en informatie ontstaan enorme kansen. Grotere hoeveelheden data zijn toegankelijker en beter te benutten. Ondernemingen kiezen niet meer één totaalpakket, maar een set van applicaties die bij hen past. Dankzij nieuwe technologieën zijn die applicaties steeds eenvoudiger te integreren.

Veranderingen vragen om flexibiliteit en snelheid. Waar nieuwe technologieën hun intrede doen, veranderen klantbehoeften. Ondernemers hebben meer dan ooit behoefte aan up-to-date informatie en zijn kritisch. Daarbij komt dat met de komst van de cloud een steeds groter gedeelte van de administratie geautomatiseerd kan worden. Denk aan functionaliteiten zoals online factureren, Scan & Herken, automatisch facturen ophalen en koppelingen met banken. De ondernemer wordt steeds meer gefaciliteerd om zijn complete boekhouding zelfstandig te doen.

DE WEERBARSTIGE PRAKTIJK

De praktijk blijkt echter een stuk weerbarstiger. Geheel zelfstandig de administratie voeren is vaak een brug te ver. De ondernemer stuit op diverse vragen: Hoe richt ik mijn administratie in? Wat doe ik met mijn onderhanden werk? Hoe lees ik een balans? Hoe interpreteer ik de verlies- en winstrekening? Ook de BTW-aangifte en deponeringen roepen vragen op.

In veel gevallen beslist de ondernemer om dan toch alsnog toenadering te zoeken tot een accountantskantoor. Dit verklaart ook waarom circa 50% van de ondernemers reeds zelf de keuze heeft gemaakt voor een boekhoudpakket, voordat zij bij een kantoor binnenkomen.

SAMENWERKEN MET DE KLANT

De keuze voor een ondernemer om met of zonder accountant te werken is echter minder zwart/wit. Het is meer de vraag wat de ondernemer zelf wil doen, en wat niet. Wat betekent dit dan voor hem en de accountant? Samenwerken!

OVER MINOX

Minox ontwikkelt en verkoopt accountingsoftware waar je blij van wordt. Wij ontwikkelen onze software namelijk samen met jou. Met andere woorden; Minox luistert en gaat de dialoog aan met jou, om zo tot de beste oplossingen te komen. Onze software is eenvoudig van opzet en biedt unieke en veelzijdige eigenschappen, zoals snel kunnen boeken en gemakkelijk kunnen corrigeren. Ons Accounting Connected platform optimaliseert en faciliteert maatwerk tussen jou en je klant.

De accountant stemt zijn diensten af op de specifieke wensen van zijn klant. Dit betekent dat er een goede inventarisatie gemaakt moet worden door een accountant- of administratiekantoor, waarbij samen bepaald wordt wat de ondernemer wel en niet zelf wil (en kan) doen. Iedere ondernemer heeft immers zijn eigen processen, wensen, prioriteiten en ook een bepaalde mate van boekhoudkundige kennis in huis. Deze ontwikkeling brengt voor de MKB accountant ook een aantal uitdagingen met zich mee, waaronder nieuwe klanten binnenhalen en toegevoegde waarde bieden. Klanten kijken steeds kritischer naar toegevoegde waarde. Daarmee verschuift de rol steeds meer van boekhouder naar adviseur.

Minox speelt op deze trend in en introduceert **Accounting Connected**.

ACCOUNTING CONNECTED

Minox Online biedt het platform Accounting Connected, waarop zowel de ondernemer als de accountant kan acteren. Een op maat afgestemde samenwerking met een

Minox directie Hessel Kuik en Maurice van Gaalen

accountant of boekhouder, gecombineerd met de juiste software die dat ondersteunt, is de opkomende trend. We zien een belangrijke rol voor de accountant in het samen met de klant vormgeven van deze samenwerking. Het kunnen leveren van maatwerk om optimaal waarde toe te voegen voor de klant, is een belangrijke factor in de propositie van de accountant.

Ons nieuwe abonnement MinoxConnect speelt hier perfect op in. De ondernemer factureert, scant facturen in en doet de bank. De accountant boekt, zorgt dat alles klopt en geeft advies. Zo simpel kan het zijn!

Hoe actiever de klant meewerkt met de accountant, des te efficiënter het proces wordt. De accountant kiest samen met zijn klant een ideale samenwerkingsvorm. Maar let op, dit is een continu proces. Door de snelle technologische ontwikkelingen en verdere digitalisering van informatie, ontstaan nieuwe kansen. Ook groeien ondernemingen door, waardoor nieuwe behoeften ontstaan, zoals koppelen met ERP- of CRM-software. Het is daarom van belang dat de accountant hierop anticipeert en regelmatig de mogelijkheden met de ondernemer blijft bespreken.

Accounting Connected is een toekomstbestendig platform dat op basis van gebruikerswensen te configureren is, dat geïntegreerd kan worden met andere applicaties (zoals ERP, CRM, e-commerce en branchetoepassingen) en dat eenvoudig te koppelen is met aanvullende oplossingen (zoals bijvoorbeeld kassa-, salaris- en rapportagesoftware). Minox biedt zo een accountingoplossing die naadloos in het software ecosysteem van elke onderneming te integreren is.

ÉCHT BETALEN VANUIT UW JOUW BOEKHOUDSOFTWARE

Een ander voordeel van Accounting Connected is dat processen veel meer 'mobile enabled' zullen zijn. Voor een ondernemer betekent dit bijvoorbeeld dat alle routinetaken op de smartphone afgehandeld kunnen worden.

Dit geldt ook voor het gehele betalingsproces rondom de administratie. De pre-PSD2 service Plingit zal vanaf mei 2017 het autoriseren van betalingen en incasso's in Minox Online via een app mogelijk maken. De koppeling is nu al gerealiseerd met de Rabobank, ING, ABN Amro en de Deutsche Bank. Een primeur in Nederland, want bij andere boekhoudpakketten is het nog altijd nodig om eerst in te loggen in internetbankieren en van daaruit te betalen. Deze nieuwe functionaliteit automatiseert het gehele betalingsproces. In drie eenvoudige stappen worden facturen geboekt, geaccordeerd en direct betaald vanuit de boekhouding. Tijdens dit proces kun je altijd de onderliggende factuur bekijken. Met de Plingit app kan degene die de betalingen moet goedkeuren de facturen wel zien, en is het ook mogelijk om betalingen uit de opdracht te verwijderen.

Minox gebruikers realiseren zo een substantiële efficiëncyslag door verdere automatisering van het betaalproces. Het handmatig up- en downloaden van bestanden in internetbankieren behoort vanaf nu tot het verleden.

**Voldoening
halen uit
uw werk.**

**Daar draait
het om.**

Plan nu een vrijblijvend gesprek
over uw carrièremogelijkheden.

Rousch

Nummer 1 in vacatures voor
accountancy professionals.

[rousch.nl](https://www.rousch.nl)

Cijfers en data accountantsberoep

Tamara de Jong
Uitgever Nextens

Abdel Tanouti
Fiscaal redacteur

Michael Goedhart
Head of development

Ingrid Storm
Customer support

NEXTENS STAAT DIRECT ACHTER U

Nextens is **het online platform waar u fiscale software en kennis vindt voor elke stap in uw werkproces**. Het is de plek waarop FiscaalTotaal, de almanakken, evenementen, vakbladen, actualiteiten, opinie en softwarepakketten samenkomen.

Met Nextens heeft u een compleet team achter u staan. Mensen die continu werken aan het ontwikkelen van toepassingen die naadloos op uw werkproces aansluiten.

**ONS COMPLETE AANBOD
VINDT U OP NEXTENS.NL**

Nextens staat
direct achter u

Nextens

1

VERTROUWEN IN
INSTITUTIES

De editie 2017 van de wereldwijde Trust Barometer van communicatie- en marketingbureau Edelman toont een sterke daling van vertrouwen in het bedrijfsleven, overheden, ngo's en media. Het gaat om de sterkste daling die tot nu toe door de jaarlijkse barometer is vastgesteld.

Sinds de recessie van 2008 is het vertrouwen in traditionele instituties verzwakt, onder andere door globalisering en technologische veranderingen. Die vertrouwenscrisis bereikt nu een nieuw dieptepunt. De afstand tussen publiek en bestuurders groeit, wat resulteert in wereldwijd opkomend populisme. Edelman spreekt van een 'implosie van vertrouwen'.

53 procent van de ondervraagden vindt dat het huidige systeem oneerlijk is en geen hoop voor de toekomst biedt; maar vijftien procent meent dat het systeem werkt. Het gebrek aan vertrouwen geldt ook voor hoger opgeleiden.

Het vertrouwen in het bedrijfsleven daalde in achttien van de 28 onderzochte landen. De ondervraagden hechten bij hun oordeel over organisaties vooral geloof aan de mening van 'mensen zoals zichzelf', aan technici en academici (elk zestig procent). Het vertrouwen in ceo's nam met twaalf procent af tot 37 procent, een *all time low*.

Vertrouwen in overheid, bedrijven, media en ngo's

%	2017	2016	+/-
Overheid	41	42	-1
Media	48	43	-5
Bedrijven	53	52	-1
Ngo's	55	53	-2

2

REPUTATIE CONTROLLEREND ACCOUNTANT

Het algemeen publiek geeft de controlerend accountant een iets beter 'rapportcijfer' (6,3) dan in 2013 (6). Autoriteiten (toezichhouders, overheid) blijven kritisch, maar geven met een 'zesje-min' ook een wat hoger cijfer. Gebruikers van informatie (beleggers, financieel analisten en banken) zijn wat minder tevreden dan drie jaar geleden. Dat blijkt uit nieuw onderzoek van het Reputation Institute naar de reputatie van controlerend accountants, uitgevoerd in opdracht van de NBA en gepresenteerd op de Accountantsdag 2016.

Het algemeen publiek blijkt dus positiever en het vertrouwen van autoriteiten in het bestaansrecht van accountants is licht gestegen (van een 5,3 naar een 5,8). Vakbekwaamheid en kennis worden goed gewaardeerd. Opvallend is dat de zogeheten millenniumgeneratie de accountant een ruime 6,5 geeft en daarmee aanmerkelijk positiever is dan oudere generaties. Ook mensen met een hoger inkomen zijn positiever over accountants.

Onder de gebruikers van informatie leeft scepsis over de controlekwaliteit, de prijs/kwaliteit-verhouding en het innovatief vermogen van de sector. Het algemeen publiek is - ondanks de hogere waardering - nog steeds kritisch op de onafhankelijkheid van de controlerend accountant. De onderzoekers concluderen dat hoe nauwer stakeholders samenwerken met accountants, hoe kritischer hun oordeel wordt. Wel hebben autoriteiten opmerkelijk veel vertrouwen in het maatschappelijk verantwoord ondernemerschap van accountants (rapportcijfer 7,2).

De reputatie van accountants is volgens de onderzoekers vergelijkbaar met andere beroepsgroepen met een vertrouwensfunctie voor het algemeen publiek. Deelnemers werden in het onderzoek gevraagd naar hun mening over die beroepen. Advocaten hebben een even goede reputatie als accountants (6,5) en notarissen kregen een vergelijkbaar rapportcijfer van 6,7. Artsen kregen met een 7,7 het hoogste rapportcijfer van de respondenten.

Verskil o-meting 2013 en tweede meting 2016

RepTrack Pulse (reputatiescore Reputation Institute)	2013	2016	+/-
Gebruikers (beleggers, financieel analisten en banken)	64,4	59,3	-5,1
Autoriteiten	53,1	57,8	+4,7
Algemeen publiek	59,9	63,5	+3,6

3

OMZET BRANCHE

De omzet van de administratieve dienstverlening, waaronder die van accountants, zit na jaren van teruggang weer in de lift. Het in 2015 ingezette herstel zette in 2016 door, zo meldde het CBS. De omzet van de branche nam vorig jaar met 6,3 procent toe, de sterkste jaar-op-jaar groei sinds 2005. De omzet in het vierde kwartaal van 2016 lag 4,6 procent hoger dan in dezelfde periode van 2015.

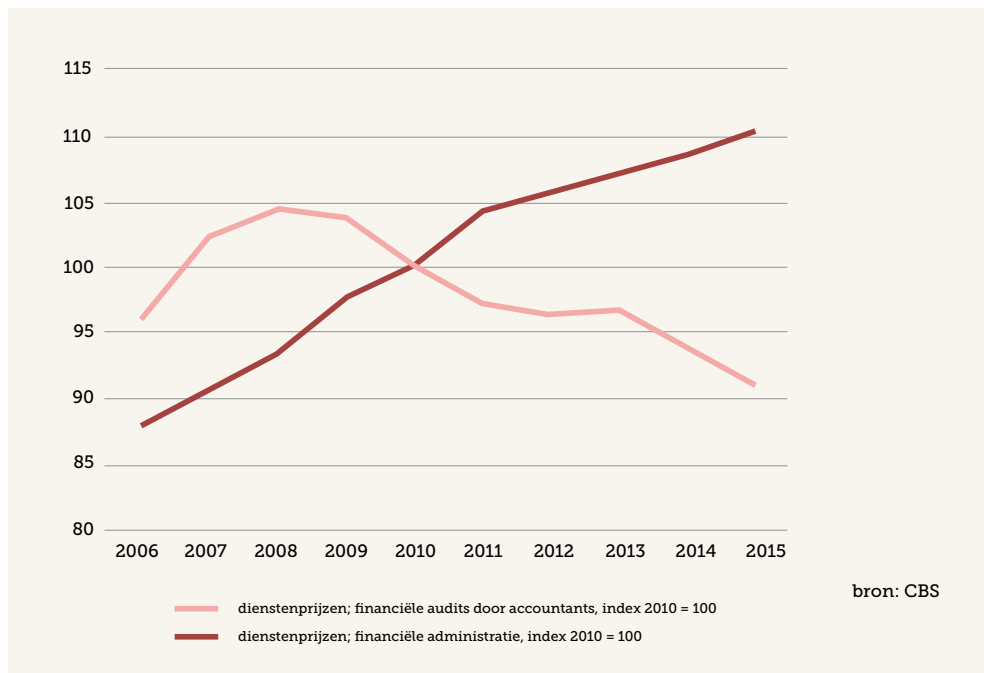
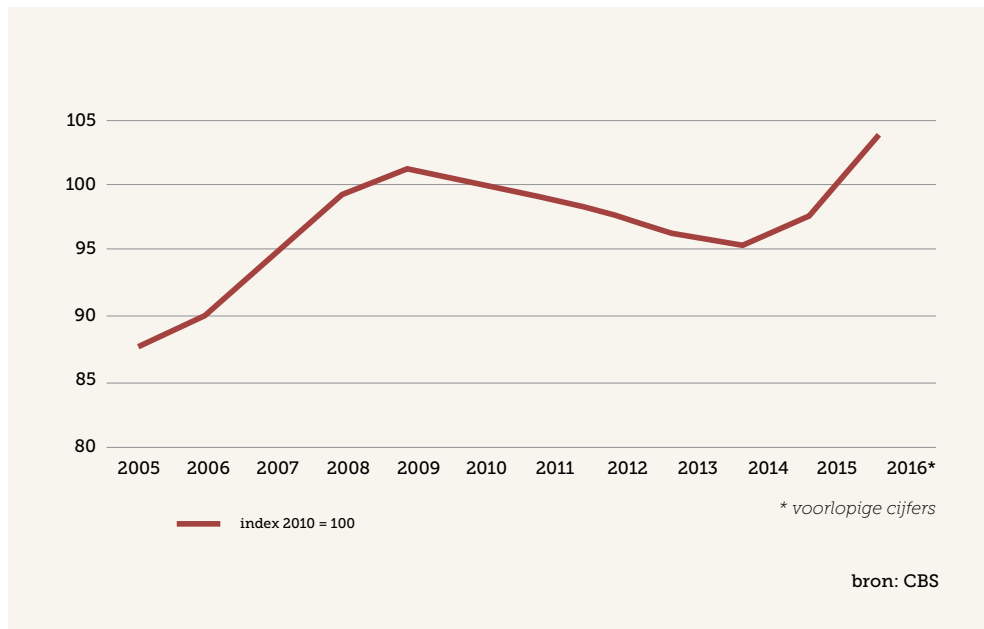
Ook de verwachtingen voor dit jaar zijn positief. Per saldo verwacht 34 procent van de juridische en administratieve dienstverleners een omzetsijging in het eerste kwartaal van 2017.

Volgens ING profiteert de sector van de grotere bedrijvigheid en investeringsactiviteit die de vraag naar financieel en fiscaal advies doen groeien. De bank constateert dat de tarieven in de auditpraktijk met zeventien procent zijn gedaald ten opzichte van 2008, terwijl in de samenstel- en administratiepraktijk de omzet juist op pijl blijft door prijsverhogingen.

Voor 2017 voorziet ING een rustiger fase, waarin het groeitempo terugvalt, doordat de economie minder uitbundig groeit en de investeringen in een lager tempo toenemen. Daarnaast zal het aantal controleplichtige bedrijven dalen door de gewijzigde groottecriteria. De bank schat dat zo'n 2.500 bedrijven vanaf boekjaar 2016 verhuizen naar de categorie klein.

Omzetontwikkeling accountancy, administratie e.d.

4

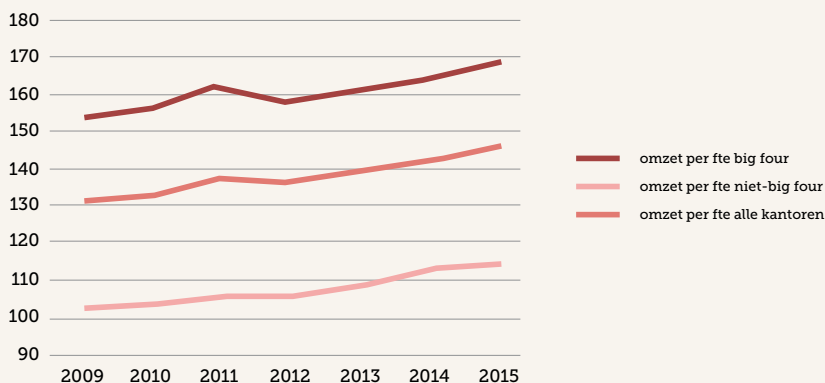
TOP 30 ACCOUNTANTSKANTOREN

In september 2016 publiceerde adviesbureau Full Finance voor de zevende keer *de Top 30 accountantskantoren*. Voor het eerst in die zeven jaar groeide de gezamenlijke omzet van deze grootste dertig Nederlandse accountantskantoren, van 3.917 miljoen euro in 2014 tot 4.105 miljoen euro in 2015; een stijging van 4,8 procent. Het omzetriveau van voor de crisis wordt echter nog niet gehaald.

Een onmiskenbare trend is volgens Full Finance de stijging van de omzet per fte. Er zijn nog maar weinig kantoren met een omzet per fte lager dan 100.000 euro.

Ten tijde van de publicatie van de Top 30 waren alleen de resultaten over 2015-16 van Deloitte bekend. Inmiddels hebben ook de andere grote kantoren de cijfers gepubliceerd. Zie voor de resultaten van de big four en de uitsplitsing naar services het volgende hoofdstuk.

Omzet per fte

Berekening op basis van het totaal van de omzet van de desbetreffende kantoren gedeeld door het totale aantal fte.
Bron: cijfers Top 30 accountantskantoren Full Finance, bewerking Accountant

Top 30 accountantskantoren

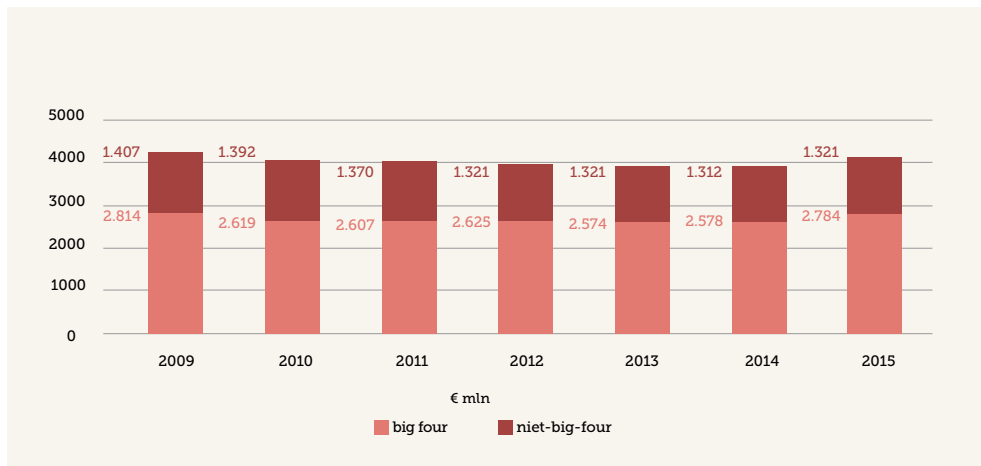
		2015		2014	
		omzet (€ mln)	fte's	omzet (€ mln)	fte's
1 (3)	Deloitte (2015-16)	785	4.795	657	4.521
2 (1)	EY (2014-15)	710	3.731	674	3.504
3 (2)	PwC (2014-15)	697	4.110	672	4.047
4 (4)	KPMG (2014-15)*	592	3.824	595	3.879
5 (5)	BDO	232	1.986	229	1.938
6 (6)	Flynth	130	1.195	144	1.336
7 (7)	Accon AVM	100	978	96	967
8 (8)	Baker Tilly Berk	85	628	81	613
9 (9)	Mazars (2014-15)	77	561	74	551
10 (10)	Alfa	69	696	69	680
11 (11)	De Jong & Laan	61	523	60	528
12 (12)	ABAB	56	586	57	587
13 (13)	Grant Thornton	49	371	49	391
14 (14)	Countus	44	466	47	512
15 (15)	DRV	40	354	39	355
16 (17)	Crowe Horwath Foederer	38	303	36	294
17 (16)	MTH	37	347	38	354
18 (18)	Witlox Van den Boomen**	34	282	35	284
19 (19)	Schipper Groep	30	279	29	274
20 (20)	HLB Van Daal & Partners	29	249	29	261
21 (21)	Van Oers	27	237	27	237
22 (23)	KroeseWevers	26	221	26	220
23 (22)	Koenen en Co	25	212	26	210
24 (24)	RSM Netherlands	24	194	24	192
25 (25)	Crop	21	168	20	159
26 (26)	PKF Wallast	20	135	20	128
27 (27)	Visser & Visser	19	181	18	170
28 (28)	Bentacera	17	178	16	183
29 (30)	Bol Accountants	16	115	15	112
30 (-)	Ten Kate Huizinga	15	150	15	146
	Totaal	4.105	28.055	3.917	27.633

* Fte's van KPMG Meijburg & Co herleid aan de hand van de omzet per fte van KPMG en de omzet per persoon die daar behaald werd.

** Exclusief advocaten en notarissen.

Bron: Full Finance/Accountancy Vanmorgen, bewerking Accountant

Totale omzet top 30 2009-2015

5

OMZET BIG FOUR IN
NEDERLAND

Alle big four-kantoren realiseerden in boekjaar 2015-2016 omzetgroei. Deloitte was met twintig procent de grootste groeier. Dat was vooral te danken aan de adviesdienstverlening. Risk Advisory, Consulting en Financial Advisory Services groeiden met respectievelijk 43, 30 en 42 procent. Het kantoor is nu met een omzet van 785 miljoen euro de grootste van de vier. EY, vorig jaar nog op de eerste plaats, is nu in omzet het derde kantoor achter PwC.

Opvallend is dat de groei in advies bij de grote kantoren vooral zit in technologiegedreven diensten zoals cyber security en data analytics.

Omzet 2015-16 (€ mln)	Deloitte	PwC	EY	KPMG
Assurance	219	302	303	251
Belastingadvies	186	251	255	155
Advies en overig	381	191	169	202
Totaal	785	744	727	608

6

FUSIES EN OVERNAMES VAN ACCOUNTANTSKANTOREN

In de media aangekondigde fusies, overnames en samenwerkingen van Nederlandse accountantskantoren in 2016 en 2017 (tot met maart).

FUSIES EN OVERNAMES 2017

- EDO Registeraccountants en Belastingadviseurs sluit zich aan bij RSM Netherlands.
- 216 Accountants neemt Ceifer Accountants over.
- Vestiging Druten van WEA Deltaland Accountants en Adviseurs en VSVE Accountants samengegaan.
- Bik Accountancy & Advies fuseert met Van der Plas en Van Deventer.
- Pijnenborg Accountants gaat samen met Brouwers Accountants & Adviseurs.
- Samenwerking Van der Voorn Accountancy en Belastingadvies en Bouwer & Officier Accountants.
- Van Velzen accountants & adviseurs en Van der Zwet Accountants en Adviseurs fuseren.
- Dinkelberg & Kuipers Accountants en Adviseurs en Clever Accountants gaan samen verder.

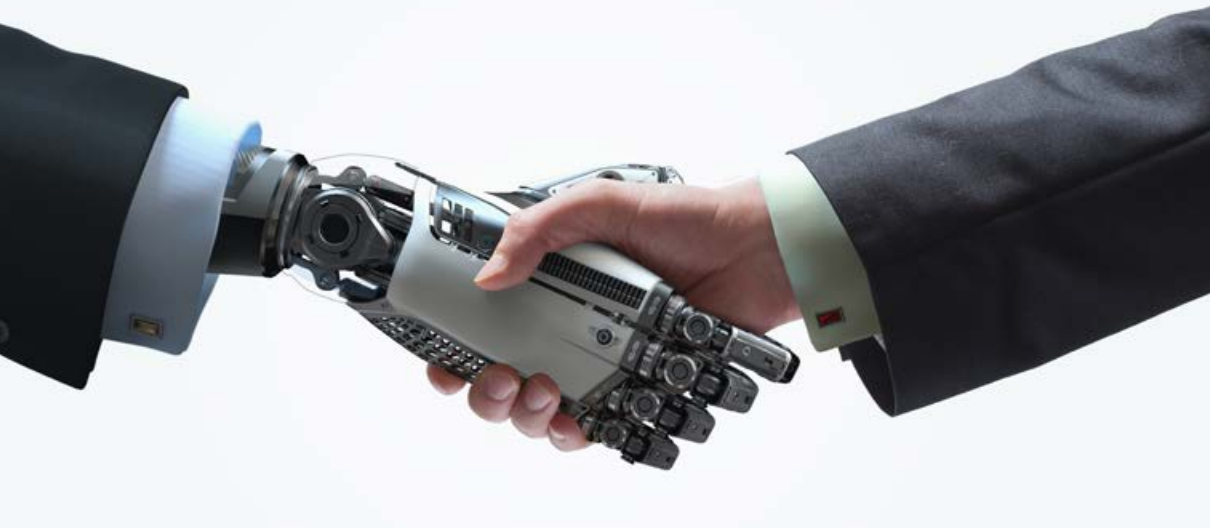
FUSIES EN OVERNAMES 2016

- DRV voegt bedrijfsactiviteiten van twee vestigingen van B&P toe aan organisatie.
- Heemskerk & Bolte Accountants sluit zich aan bij de Schipper Groep.
- CROP en TjakkesRiethorstNijssen voegen organisaties in Arnhem samen.
- Van de Wiel & Van der Wielen en De Loijer Van Liempt.
- Alfa neemt VTM Accountants over.
- Jongenelen & Tholhuijsen sluit aan bij DRV.
- Hoogeveen & Janssen sluit zich aan bij BonsenReuling.
- YKV en Lansigt fuseren.
- VWGNijhof en Jongejan gaan samenwerken.
- Vermetten en De Wolf & Partners fuseren.
- Inventive, Trivium en Van Lieshout & van de Griendt fuseren.
- Hermans & Partners accountants en adviseurs neemt Accountantskantoor Kok over.
- Stolk gaat samen met DRV.
- Fusie Luxemborg & De Kok en Verspeek & Mutsaers.

Fusies, overnames en samenwerkingsverbanden van accountantskantoren (in de media aangekondigd)

www.accountant.nl/fusies

Coming soon

De ontwikkelingen voor komend jaar

www.nbaopleidingen.nl

Sprekers van formaat delen hun visie op het gebied van

- Economische vooruitzichten n.a.v. verkiezingen in Europa
- Circulaire economie en ons klimaat
- De impact van nieuwe technologie op financiële systemen

Dit seminar biedt u zicht op relevante ontwikkelingen en de impact daarvan op de economie en uw (nabije) toekomst.

Opleidingen

NBA

Donderdag 21 december 2017

Tijd: 09.00 - 17.15 uur

Locatie: Amersfoort

Prijs (leden / niet leden): € 580 / € 640

Meer info: www.nbaopleidingen.nl

Écht betalen
vanuit je
boekhouding

Accounting Connected met een **kapitale C**

Minox integreert Plingit. Payments simplified.

Écht betalen vanuit je boekhouding, middels een veilige betaalapp.

In drie eenvoudige stappen in één app een factuur scannen, goedkeuren en betalen. En dat zonder in te loggen bij je bank.

- Facturen**
- 1 Scannen
 - 2 Goedkeuren
 - 3 Betalen

7

CONTROLE (SEMI-)PUBLIEKE SECTOR: CORPORATIES, ONDERWIJS, ZORG EN GEMEENTEN

BDO CONTROLEERT MEESTE CORPORATIES

BDO heeft over verslagjaar 2015 bij 101 van de 350 woningcorporaties het assurance-rapport bij de Verantwoordingsinformatie (dVi) afgegeven en is daarmee marktleider op basis van het aantal corporaties (28,9 procent). BDO neemt daarmee de positie over van Deloitte, dat in 2014 nog de meeste corporaties onder zijn hoede had. Dit kantoor staat nu met 96 corporaties (27,4 procent) op de tweede plaats.

	Aantal corporaties per accountantsorganisatie	Marktaandeel op basis van aantal corporaties
BDO	101	28,9%
Deloitte	96	27,4%
EY	64	18,3%
PwC	44	12,6%
Overig	22	6,3%
Baker Tilly Berk	12	3,4%
KPMG	11	3,1%

EY en PwC bezetten de derde en vierde plaats met respectievelijk 64 (18,3 procent) en 44 (12,6 procent) corporaties. Baker Tilly Berk en KPMG bedienen respectievelijk twaalf (3,4 procent) en elf corporaties (3,1 procent). De overige 22 corporaties (6,3 procent) worden gecontroleerd door negen kleinere accountantsorganisaties.

	Marktaandeel op basis van het aantal verhuureenheden
PwC	28,2%
Deloitte	25,7%
BDO	19,2%
EY	17,3%
KPMG	7,5%
Baker Tilly Berk	1,2%
Overig	0,8%

Bron: Autoriteit woningcorporaties

www.accountant.nl/corporaties2015

PwC is net als over verslagjaar 2014 marktleider op basis van het aantal verhuureenheden (28,2 procent), gevolgd door Deloitte (25,7 procent), BDO (19,2 procent) en EY (17,3 procent). Het marktaandeel van BDO, zowel op basis van het aantal corporaties als van het aantal verhuureenheden, is vooral sinds 2011 flink gestegen. Deloitte, dat in de periode 2005-2013 steeds marktleider was zowel in aantal corporaties als aantal verhuureenheden en aanvankelijk zelfs met kop en schouders boven de andere kantoren uitstak, zag het marktaandeel vrijwel onafgebroken teruglopen. In 2005 controleerde Deloitte nog 44,3 procent van de corporaties en 43,4 procent van de verhuureenheden, in 2015 was dat 27,4 respectievelijk 25,7 procent.

ONDERWIJS: KWALITEIT CONTROLES VERBETERD

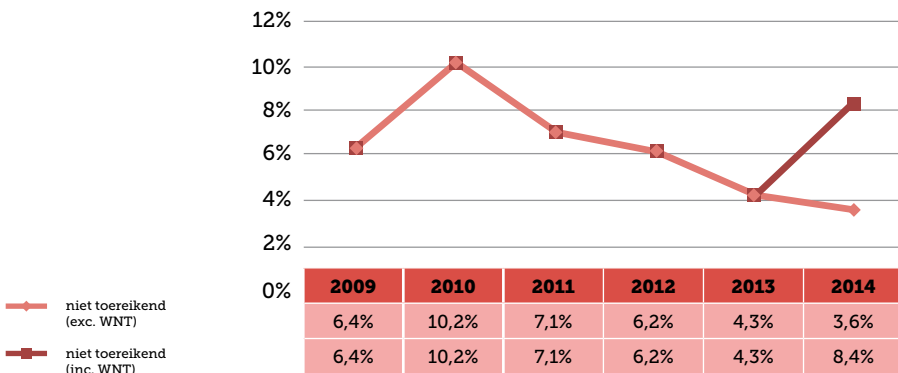
De kwaliteit van de accountantscontroles bij onderwijsinstellingen is verder verbeterd, maar de toevoeging van het toezicht op de Wet normering topinkomens (WNT) heeft toch geleid tot een toename van niet-toereikende controles. Dat stelt de Inspectie van het Onderwijs in het rapport *De financiële staat van het onderwijs 2015*. De inspectie voerde in het najaar van 2015 83 reviews uit op controlewerkzaamheden van accountants.

Het aantal niet-toereikende controles is gestegen van vijf over boekjaar 2013 tot zeven in 2014. Deze toename is vooral het gevolg van het niet juist volgen van de controlevereisten rondom de WNT; vier van de zeven niet-toereikende controles worden hierdoor veroorzaakt.

Als de WNT-reviews niet worden meegerekend is er sprake van een lichte verbetering van de kwaliteit van de controles ten opzichte van het boekjaar 2013, een trend die de inspectie al langer waarneemt. Volgens de inspectie blijkt uit het onderzoek dat de controlekwaliteit beter is als sprake is van centrale sturing en kwaliteitscontrole en als het accountantskantoor veel onderwijsinstellingen controleert.

Het aantal jaarrekeningen met een niet-goedkeurende controleverklaring of uitzonderingsrapportage is in het funderend onderwijs opgelopen. Meest voorkomende oorzaken hiervoor zijn niet-naleving van Europese aanbestedingsregels en het niet juist naleven van de regeling beleggen en belenen.

Percentage niet-toereikende accountantscontroles

ZORG: CONTROLEKOSTEN BLIJVEN STIJGEN

Zorgorganisaties waren in 2015 in totaal ruim zeventig miljoen euro kwijt aan accountantskosten, 1,2 procent minder dan in 2014. Dat blijkt uit een analyse van 801 jaarverslagen over 2015 door zorginkoopcoöperatie Intrakoop. In 2014 was nog sprake van een stijging van 6,9 procent vanwege diverse transitie in de zorg.

De daling wordt vooral veroorzaakt door een sterke afname van niet-controlediensten (-35 procent). Daarnaast daalde de accountantskosten bij de ziekenhuizen met 17,5 procent.

In andere zorgsectoren liepen de kosten juist op: in de verpleging, verzorging en thuiszorg met vier procent, in de gehandicaptenzorg met 10,8 procent en in de geestelijke gezondheidszorg zelfs met 20,7 procent. In de care worden veel extra kosten gemaakt, omdat als gevolg van de invoering van de Wmo en Jeugdwet het aantal contractpartijen waarmee wordt samengewerkt fors is toegenomen. Al deze partijen vragen om een financiële verantwoording.

Bijna tweederde van de accountantskosten in de zorg betreft de controle van de jaarrekening. Deze kosten stegen 6,3 procent ten opzichte van 2014. Ook de kosten voor overige controlewerkzaamheden stegen (+7 procent), terwijl de kosten voor fiscale advisering (-6,2 procent) en niet-controlediensten (-35 procent) aanzienlijk daalde. Intrakoop verwacht dat de verdere toename van de administratieve lasten voor de zorg zal leiden tot extra controlekosten.

Ontwikkeling accountantskosten zorg 2015 ten opzichte van 2014

Controle jaarrekening	+6,3%
Overige controlewerkzaamheden	+7,0%
Fiscale advisering	-6,2%
Niet-controlediensten	-35,0%

De big four-kantoren bedienen 54 procent van de zorgorganisaties en hebben een marktaandeel van 81 procent op basis van de accountantskosten. Net als in 2014 heeft EY de meeste opdrachtgevers in de zorg (134 organisaties, zeventien procent), KPMG de grootste.

Marktaandeel accountantskantoren op basis van het aantal zorgorganisaties

EY	17%
Verstegen	15%
Deloitte	14%
PwC	14%
BDO	10%
KPMG	8%
Overig	22%

Marktaandeel op basis van totale accountantskosten zorgorganisaties

EY	25%
PwC	25%
KPMG	16%
Deloitte	15%
BDO	7%
Verstegen	7%
Overig	5%

Bron: Intrakoop

www.accountant.nl/zorg2015

Opvallende speler in de markt voor accountantsdiensten in de zorg is sinds enkele jaren Verstegen Accountants en Adviseurs. Dat kantoor bedient nu vijftien procent van het aantal zorgorganisaties en staat daarmee op een tweede plaats achter EY. Het gaat daarbij wel om kleinere opdrachtgevers en dat is terug te zien in het marktaandeel in accountantskosten: dat is zeven procent.

GEMEENTEN: HELFT JAARREKENINGEN NIET GOEDGEKEURD

Ongeveer de helft van de gemeenten heeft geen goedkeuring van de accountant gekregen voor de jaarrekening over 2015, zo becijferde bureau BMC in opdracht van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. De jaarrekeningproblemen komen vooral voort uit de overheveling van zorgtaken van het Rijk naar gemeenten.

De andersluidende controleverklaringen zijn volgens het onderzoek vooral een gevolg van de fouten en onzekerheden die zijn opgetreden bij de zorg in natura (bij met name de Wmo 2015 en de Jeugdwet) en de verstrekking van het persoonsgebonden budget.

Van 2014 op 2015 wisselden 54 gemeenten van accountant. Het aandeel van de drie grote kantoren op de gemeentemarkt (Deloitte, EY, en PwC) daalde. Accountantskantoren maken door schaarse capaciteit afwegingen tussen verdienmogelijkheden in verschillende markten. Met name voor kleinere gemeenten wordt het daardoor moeilijker een controlerend accountant te vinden. Deze 'frictieproblemen' kunnen worden verholpen als middelgrote kantoren klanten van grote kantoren overnemen en nieuwe toetreders een kans krijgen, stelt minister Plasterk (Binnenlandse Zaken) in een brief aan de Tweede Kamer.

De NBA pleitte in november om in verband met de problemen net als in 2016 ook in 2017 de deadline voor gemeenten voor het indienen van de jaarrekening met twee maanden te verschuiven, om zo de beperkte capaciteit bij de kantoren beter te spreiden en de kwaliteit te kunnen waarborgen.

Afgegeven controleverklaringen voor getrouwheid (landelijk)

Soort verklaring	Aantal gemeenten
Goedkeurend	196 (50 procent)
Verklaring met beperking	169 (43 procent)
Verklaring met oordeelonthouding	28 (7 procent)
Afkeurende verklaring	geen (0 procent)
Totaal aantal gemeenten met een controleverklaring	393

Afgegeven controleverklaringen voor rechtmatigheid (landelijk)

Soort verklaring	Aantal gemeenten
Goedkeurend	186 (47 procent)
Verklaring met beperking	178 (45 procent)
Verklaring met oordeelonthouding	28 (7 procent)
Afkeurende verklaring	1 (0,3 procent)
Totaal aantal gemeenten met een controleverklaring	393

8

AFM-VERGUNNINGEN

Het aantal accountantskantoren met een AFM-vergunning voor het uitvoeren van wettelijke controles (accountantsorganisaties) is met 29 procent afgenomen, van 475 in 2010 naar 338 in januari 2017. Het aantal accountantsorganisaties met een vergunning voor het controleren van organisaties van openbaar belang (oob's) liep terug van vijftien in 2010 tot tien in januari 2017.

Veel accountantskantoren kunnen of willen niet meer voldoen aan de strengere kwaliteitseisen en het verscherpte toezicht, zo meldde Het Financieele Dagblad in januari van dit jaar. Om bij hun klanten toch wettelijke controles te kunnen blijven doen, hebben veel kleinere kantoren de afgelopen jaren samenwerkingsverbanden opgericht. Ze richten samen een aparte rechtspersoon op die een AFM-vergunning aanvraagt en de controleopdrachten uitvoert voor de aangesloten kantoren. In een aantal gevallen neemt het samenwerkingsverband ook controleopdrachten over van andere kantoren. Op dit moment zijn er ongeveer vijftien van zulke samenwerkingsverbanden.

AFM-vergunningen

per 31 december, 2017 per januari	2010	2011	2012	2013	2014	2017
Accountantsorganisaties	475	474	456	440	413	338
Waarvan oob-vergunninghouders	15	15	13	12	11	10

Bron: AFM / FD

www.accountant.nl/vergunningen2017

9

RAAD VOOR TOEZICHT

Slechts 36 procent van de accountantskantoren met een wettelijke controlevergunning voor niet-beursgenoteerde ondernemingen (niet-oob's) voldoet aan de normen voor de wettelijke controle. Dat blijkt uit het verslag over 2015 van de Raad voor Toezicht van de NBA dat in september 2016 werd gepubliceerd. Het betreft hier alleen de kantoren die door de NBA worden getoetst.

De raad toetste dossiers van 83 accountantskantoren. Bij acht kantoren zijn ernstige gebreken vastgesteld. Deze dossiers zijn overgedragen aan de AFM. De overige 45 kantoren die niet aan de normen voldeden moeten een verbeterplan opstellen, waarna een hertoetsing door de Raad voor Toezicht volgt. Bij een tweede onvoldoende spant de NBA een tuchtprocedure aan.

Een aantal kantoren heeft besloten om de controlevergunning in te leveren. In 2015 betrof dit 24 kantoren, tegenover zes kantoren in 2013 en 2014.

Wta-domein 2015 (door Raad getoetste praktijken)	Aantal	%
Voldoet	30	36%
Voldoet op belangrijke onderdelen nog niet	45	54%
Voldoet niet	8	10%
Totaal	83	100%

De raad is positiever over accountantskantoren in de samenstelpraktijk. Van de getoetste kantoren (288 in totaal) voldeed in 2015 69 procent aan de norm.

Overig domein 2015 (door Raad en SRA getoetste praktijken)	Aantal	%
Voldoet	199	69%
Voldoet op belangrijke onderdelen nog niet	62	22%
Voldoet niet	27	9%
Totaal	288	100%

Nagenoeg alle vergunninghoudende kantoren die onder auspiciën van de NBA vallen, hebben hiermee een eerste formele toetsing ondergaan. Een belangrijke oorzaak voor de geconstateerde tekortkomingen is volgens de raad onbekendheid met van toepassing zijnde regelgeving en voorschriften, of het niet of onjuist toepassen daarvan.

De raad constateert een vlotte afhandeling van klachten door de Accountantskamer. Van de elf in 2015 ingediende klachten zijn er inmiddels negen behandeld. In het verslagjaar behandelde de Accountantskamer in totaal 21 klachten, die allemaal gegrond werden verklaard.

Het was een goed besluit van de NBA om versneld het toetsbare 'Wta-domein' in beeld te brengen, stelt de raad. De zesjarige toetsingscyclus is in drie jaar afgerond, waarmee de risicogroep in kaart is gebracht. Via verbetertrajecten en hertoetsing wordt deze groep nauwlettend gevolgd.

De raad pleit voor meer uniformiteit in het systeem van toezicht en handhaving, tussen NBA (Raad voor Toezicht), AFM en SRA. Als de rapportagesystematiek van de SRA en de raad in het wettelijke controledomein beter vergelijkbaar wordt, draagt dat bij aan het sectorbrede inzicht in de niet-oob-praktijk.

Het NBA-bestuur onderschrijft deze en andere aanbevelingen. Ook wordt het overleg met de serviceorganisaties geïntensiveerd en worden naar aanleiding daarvan verbeteringen doorgevoerd in de toetsingsprocedure.

De niet-oob-kantoren zijn sinds 1 januari 2016 begonnen met de implementatie van de maatregelen uit het verbeterplan In het publiek belang. De NBA biedt kantoren via een cursus-programma begeleiding bij de invoering van de afgesproken maatregelen.

10

TOP 30 ACCOUNTANTSKANTOREN INTERNATIONAAL

International Accounting Bulletin (IAB) stelt jaarlijks lijsten op met grootste accountantsnetwerken en samenwerkingsverbanden van onafhankelijke accountantskantoren. Deloitte is net als twee jaar geleden in omzet weer het grootste accountantsnetwerk ter wereld. Vorig jaar was dat PwC. De twee kantoren 'strijden' al jaren om de koppositie in de lijst van grootste accountantsnetwerken.

De totale omzet van de 52 netwerken en samenwerkingsverbanden uit het onderzoek van IAB bedroeg in 2016 191,8 miljard euro. Gezamenlijk bieden ze werk aan ruim 1,5 miljoen mensen.

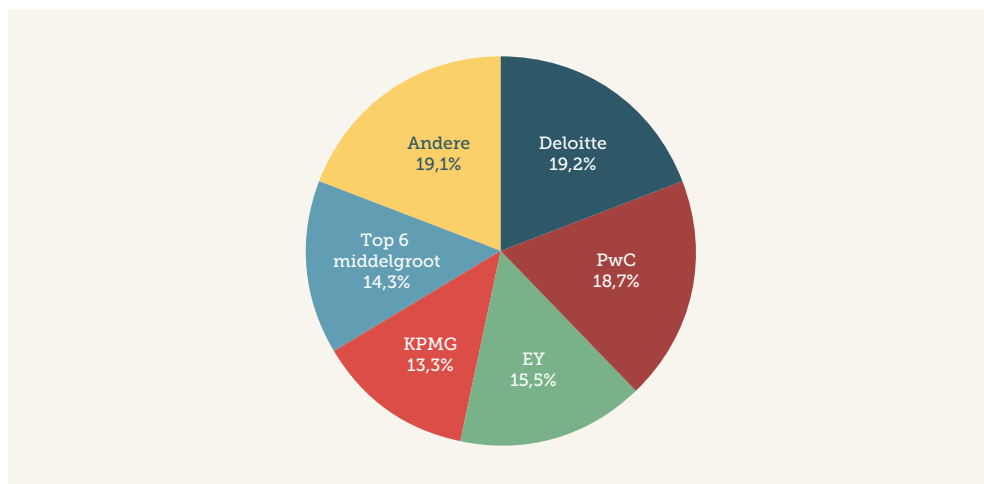
Top 30 accountantsnetwerken en internationale samenwerkingsverbanden van accountantskantoren

		Omzet (2015-) 2016 (\$ mln)	Groei	Medewerkers	Groei
1	Deloitte	36.800	5%	244.400	8%
2	PwC	35.896	2%	223.468	7%
3	EY	29.626	3%	230.800	9%
4	KPMG	25.420	4%	188.982	9%
5	BDO	7.601	4%	67.731	5%
6	RSM	4.866	5%	41.421	7%
7	Grant Thornton	4.789	3%	47.004	11%
8	Praxity	4.748	5%	41.783	7%
9	Crowe Horwath International	3.708	6%	35.327	6%
10	Baker Tilly International	3.235	6%	30.490	9%
11	Nexia International	3.208	4%	28.134	14%
12	LEA Global	3.077	2%	21.355	-7%
13	Moore Stephens International	2.743	3%	27.997	1%
14	GGI	2.490	8%	18.634	7%
15	PrimeGlobal	2.128	19%	20.844	19%
16	Kreston International	2.105	3%	23.306	7%
17	HLB International	2.078	7%	22.328	5%

		Omzet (2015-) 2016 (\$ mln)	Groei	Medewerkers	Groei
18	Allinial Global	1.764	10%	12.732	20%
19	Mazars	1.515	6%	16.987	10%
20	BKR International	1.360	1%	13.372	5%
21	AGN International	1.246	3%	11.823	-8%
22	DFK International	1.224	0%	11.934	3%
23	PKF International	1.042	3%	14.509	19%
24	Morison KSi	1.002	nb	12.279	nvt
25	IAPA	882	-9%	9.923	3%
26	MSI Global Alliance	612	1%	7.427	0%
27	CPA Associates International	525	-10%	6.578	-6%
28	UHY International	515	0%	7.852	3%
29	Integra International	513	91%	4.227	25%
30	SFAI	488	142%	7.630	112%

Bron: International Accounting Bulletin, februari 2017, bewerking Accountant

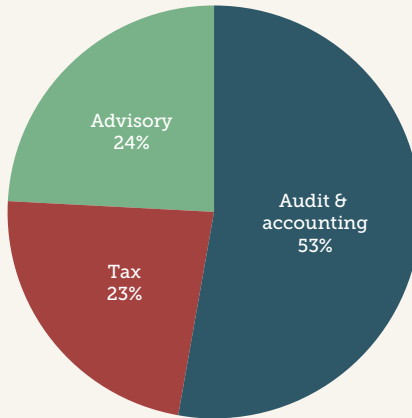
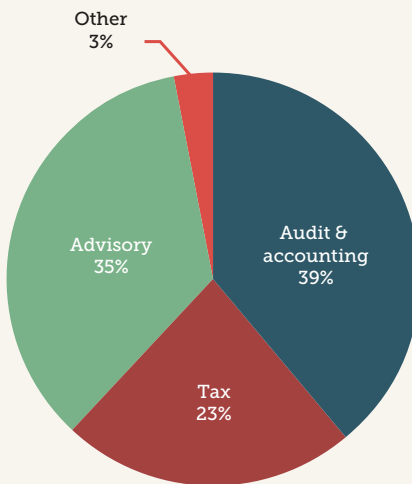
Marktaandeel big four, top 6-middelgrote en andere kantoren, internationaal

Bron: International Accounting Bulletin, februari 2017

In 2015 was de omzet uit adviesdiensten bij de big four-kantoren voor het eerst groter dan de omzet uit audit & accounting. In 2016 is die omslag ook bereikt als gekeken wordt naar de grootste tien internationale netwerken. In 2008 kwam 24 procent van de omzet uit advies. Inmiddels is dat gestegen naar 35 procent.

Omzetverdeling top 10 netwerken naar dienstverlening, 2008 versus 2016

2008**2016**

Verrassend
compleet

Verrassend
Voordelig

KBP Online is hét alles-in-een aangiftepakket in de cloud. Verrassend compleet en voordelig, met alle biljetsoorten voor IB en Vpb, inclusief Uitstel, Toeslagen, VA, VIA, SBA's en optionele modules voor accordering en KvK-deponering. Werk waar en wanneer u wilt.

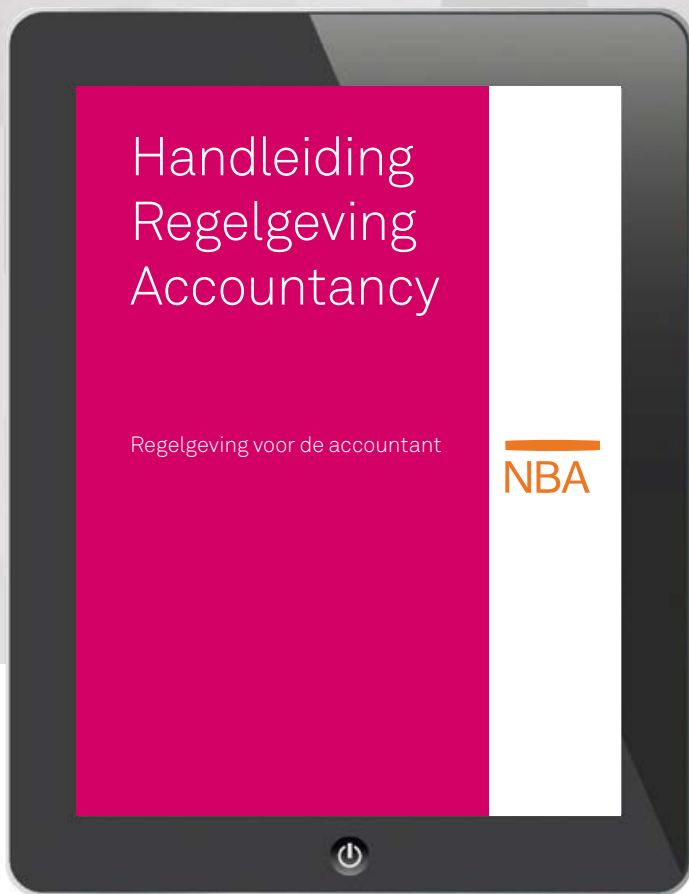
*Probeer
gratis!*

KBP Online: hét digitale alles-in-een aangiftepakket

Gemak en besparing

KBP Online is het voordeligste aangiftepakket in de cloud, waardoor u al snel honderden euro's bespaart. Bovendien kunt u KBP Online koppelen aan andere software. Importeer jaarrekeninggegevens bijvoorbeeld uit Twinfield of Exact. Of koppel uw software direct aan vakinformatie rond de aangifte met ons voordelige combinatiepakket van KBP en Fiscaalplus!

Vraag nu een gratis demo aan via www.kbpaangiftesoftware.nl
Voor meer informatie kunt u bellen naar 0570 - 67 34 44.

Nu beschikbaar

App voor Android en iOS €29,99

Boek plus GRATIS App €75

Meer informatie en bestellen www.nba.nl/HRA2017

11

LEDENAANTALLEN NBA

In 2016 is het aantal ingeschreven NBA-leden met ruim honderdvijftig toegenomen tot 21.487 (stand per 31 december). Nog altijd neemt het aantal openbaar accountants licht af, ten gunste van (vooral) accountants in business. Sinds eind 2014 is dat de grootste ledengroep binnen de beroepsorganisatie. De man-vrouw verhouding in het ledenbestand was eind 2016 bijna 79 procent man tegen ruim 21 procent vrouw. Het percentage vrouwen in het beroep groeit; vorig jaar telde het ledenbestand nog 19 procent vrouwen.

De langzame groei van het ledenbestand is niet voldoende om tegemoet te komen aan de huidige, flinke vraag naar accountants. Uit diverse onderzoeken (onder andere van Yacht, Robert Walters, het UWV en Randstad) blijkt dat functies in de accountancy moeilijk vervulbaar zijn; er is veel vraag naar professionals op universitair en hbo-niveau. Het aantal vacatures is het afgelopen jaar sterk gegroeid. Daarbij zijn vooral functies in de controlepraktijk (assistent-accountant en registeraccountant) gewild, net als assistent-controllers.

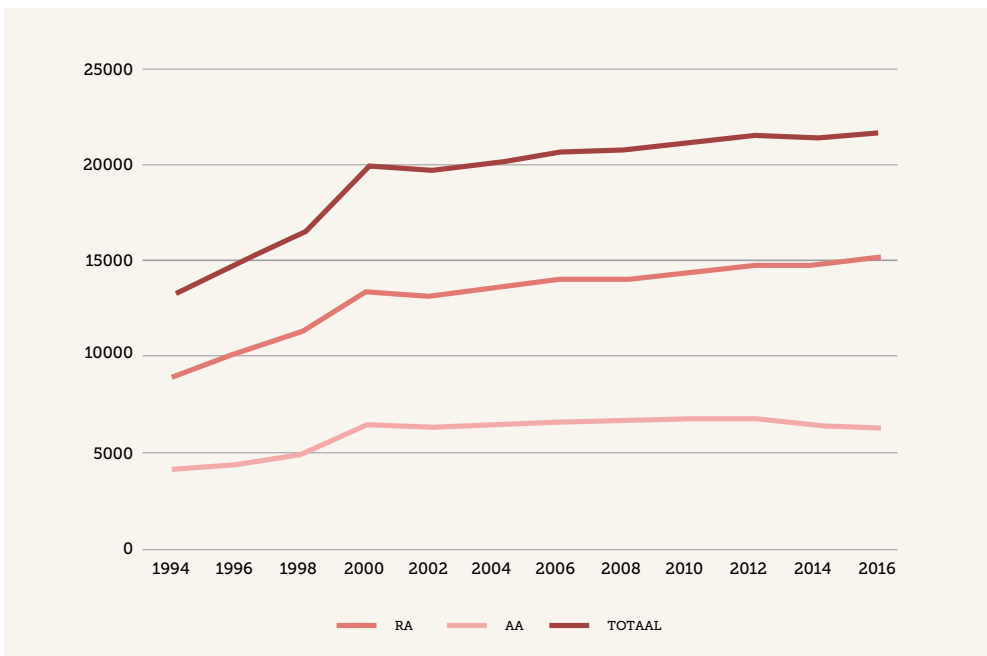
Inschrijvingen en doorhalingen register 2013-2016

	2016	2015	2014	2013
Aantal leden per 1 januari	21.333	21.290	21.374	21.290
Inschrijvingen	689	621	616	621
Doorhalingen	-535	-578	-700	-537
Aantal leden per 31 december	21.487	21.333	21.290	21.374

Ledenaantallen naar ledengroepen 2006 en 2016

per 31 december	2016	2006
RA openbaar accountants	4.403	4.377
AA openbaar accountants	4.318	4.401
Totaal openbaar accountants	8.721	8.778
RA intern/overheidsaccountants	1.395	1.926
AA intern/overheidsaccountants	134	115
Totaal intern/overheidsaccountants	1.529	2.041
RA accountants in business	7.786	5.462
AA accountants in business	1.482	1.525
Totaal accountants in business	9.268	6.987
RA postactief	1.528	2.216
AA postactief	441	528
Totaal postactief	1.969	2.744
Totaal RA	15.112	13.981
Totaal AA	6.375	6.569
Totaal aantal leden	21.487	20.550

Ontwikkeling aantal leden 1994-2016

12

ARBEIDSMARKT

De arbeidsmarkt voor hoog opgeleide financieel professionals zoals accountants, controllers, auditors en riskmanagers is in 2016 met 9,3 procent weer flink gegroeid. Met name het aantal vacatures voor controllers en accountants laat een bovengemiddelde groei zien.

Dat blijkt uit een halfjaarlijks onderzoek naar de markt voor de hoger opgeleide financieel professionals door de NBA-ledengroep accountants in business op basis van vacaturedata van Jobdigger.

Na het derde kwartaal, waarin de groei minimaal was, liet het vierde kwartaal weer een groei zien van 28 procent.

De markt voor hbo'ers groeit sterker dan voor wo-opgeleide financieel professionals. Toenemende schaarste leidt ertoe dat concessies worden gedaan in het opleidingsniveau en de minimale opleidingseisen worden verlaagd.

Bovengemiddelde groeiers, met meer dan tien procent groei over geheel 2016, zijn business controllers (twaalf procent), financial controllers (tien procent) en generieke controllers (25 procent).

De grote schaarste in de accountancysector is ook terug te zien in het aantal vacatures voor assistent-accountants en accountants. De vraag naar assistent-accountants steeg met maar liefst 36 procent over geheel 2016 en met 52 procent in het laatste kwartaal. Voor accountants bedroeg de groei over 2016 negentien procent en 45 procent in het laatste kwartaal.

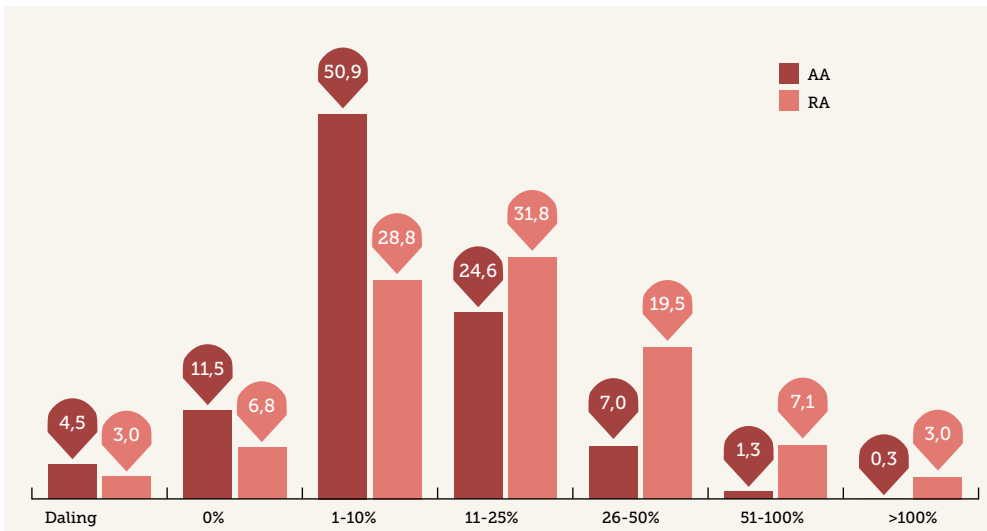
Nadat 2015 een explosieve groei van bijna zestig procent liet zien in de vraag naar (post)doctoraal opgeleide financieel professionals is deze in 2016 gekrompen met bijna vijftien procent. De vraag naar (post)doctoraal opgeleide financieel professionals neemt dus weliswaar af, maar ligt nog steeds op een zeer hoog niveau. Zo stond er in 2016 één vacature open voor elke vierde RA/AA. Hetzelfde gold voor RC's: er waren ruim duizend vacatures waarin om een RC werd gevraagd, in totaal zijn er in Nederland ruim 4.200 RC's.

BELONINGSONDERZOEK

Dat de schaarste op de arbeidsmarkt groeit, blijkt ook uit het Beloningsonderzoek 2016 van Accountant en Alterim. Accountantskantoren spreken over een war for talent. Dat vertaalt zich in hogere salarissen en meer optimisme over de toekomstige inkomensontwikkeling.

Verwachte salarisverhoging openbare accountants komende vijf jaar (%)

NBA
Helpdesk
helpt u
graag
verder

Koninklijke Nederlandse
Beroepsorganisatie
van Accountants

NBA

Heeft u vragen over

- niet-oob maatregelen
- starten eigen kantoor
- retentierecht

Of een ander onderwerp?

Neem contact op met NBA Helpdesk

020 - 3010340

Academie Publieke Sector

**Cursussen speciaal voor accountants
en controllers in de publieke sector**

Academie Publieke Sector:
de plek om andere financials in de (semi-)publieke sector
te ontmoeten, samen te leren en inzichten te delen.

Contact

020 301 02 19 • opleiding@academiepubliekesector.nl
www.academiepubliekesector.nl

13

ONRECHTMATIG TITELGEBRUIK

In 2016 ontving de NBA 81 signalen over vermoedelijk onrechtmatig titelgebruik. Bijna de helft minder dan de jaren ervoor.

Sinds 1 september 2015 vindt er na kort onderzoek meteen melding plaats bij de Belastingdienst/ Bureau Economische Handhaving (BEH). Zij besluiten vervolgens of er sprake is van onrechtmatig titelgebruik. Dit besluit volgt vaak na overleg. Ook besluit het BEH of er een bestuurlijke boete of een last onder dwangsom opgelegd wordt.

De BEH heeft afgelopen jaar in 75 gevallen onderzoek gedaan naar personen en ondernemingen die mogelijk onrechtmatig gebruik maken van de accountantstitel. In zeven gevallen heeft BEH verzocht om een bestuurlijke maatregel op te leggen. De opgelegde bestuurlijke maatregelen bestonden uit zeven lasten onder dwangsom en één boete.

Cijfers 2016

Totaal aantal signalen binnengekomen bij de NBA		81
Gemeld bij de BEH		75
Onderzoeken gedaan door BEH		75
	Gestaakt / geen overtreding	21
	Gestaakt zonder oplegging van boete	40
	Bestuurlijke maatregel (boete / last onder dwangsom)	7
	Geen boete	7

14

KLACHTENCOMMISSIE NBA

De Klachtencommissie NBA behandelt klachten die betrekking hebben op de manier waarop de accountant zich tegenover de klager heeft gedragen.

In 2016 heeft de Klachtencommissie vijftig klachten ontvangen, zeven minder dan in 2015. Alhoewel het totale aanbod van klachten dit verslagjaar minder groot was dan voorgaand verslagjaar (61 respectievelijk 77), was het aantal klachten dat op 31 december nog in behandeling was hoger dan het jaar ervoor. Dit kan worden verklaard door een onevenredig groot aantal nieuwe klachten in het laatste kwartaal (twintig).

Een deel van de klachten is niet in behandeling genomen omdat niet was voldaan aan de eisen die daaraan worden gesteld, de klager niet op de klacht is teruggekomen (niet doorgezet) of omdat de klager er voor heeft gekozen de klacht aan de Accountantskamer dan wel de Raad voor Geschillen voor te leggen.

Ook in 2016 was de aard van de voorgelegde klachten divers. Onderwerpen die aan de orde kwamen zijn onder andere fouten in werkzaamheden, het niet (tijdig), onjuist of onvolledig informeren/adviseren, het weigeren van afgifte van bescheiden, onheuse bejegening/wijze van communiceren en belangenverstrengeling bij scheidende (zaken)partners.

Overzicht klachten

	2016	2015	2014	2013
In behandeling per 1 januari	11	20	19	28
Gemeld bij Klachtencommissie	50	57	91	89
Niet voldaan aan vereisten verordening	16	15	37	41
Niet doorgezet	2	4	6	9
Naar Accountantskamer	3	2	7	5
Naar Raad voor Geschillen	1	-	-	-
Bestissing	11	22	16	28
Klacht vervallen	12	23	24	15
In behandeling per 31 december	16	11	20	19

Het totaal aantal klachten dat met een beslissing is afgedaan is opvallend lager dan in 2015 (22). Dit kan worden verklaard door het feit dat er minder klachten uit 2015 zijn meegenomen naar 2016 en er in 2016 bovendien minder nieuwe klachten zijn gemeld dan in 2015. Daarbij komt dat een groot deel van de klachten in het laatste kwartaal van 2016 is ontvangen, en per 31 december nog in behandeling was.

Evenals voorgaande verslagjaren is een lichte meerderheid van de klachten ongegrond verklaard. De Klachtencommissie kan in de beslissing een aanbeveling doen aan de accountant. In 2016 heeft zij dit eenmaal gedaan. Behalve klachten heeft de Klachtencommissie in 2016 ook één wrakingsverzoek beoordeeld. Deze is afgewezen.

Beslissingen

	2016	2015	2014	2013
Ongegrond	6	13	9	19
Deels ongegrond / deels gegrond	3	5	3	5
Gegrond	2	4	4	4
Totaal	11	22	16	28

15

WWFT-MELDINGEN

De Financial Intelligence Unit Nederland (FIU-Nederland) heeft in 2015 ruim 312.000 meldingen van ongebruikelijke transacties ontvangen, 35.000 meer dan een jaar eerder. Het grotere aantal meldingen kan volgens FIU-Nederland duiden op een toegenomen bewustzijn en alertheid bij meldplichtige instellingen.

Het aantal door accountants gemelde ongebruikelijke transacties daalde van 1.330 in 2014 naar 956 in 2015. FIU-Nederland merkt op dat in 2014 een groot deel van de meldingen van de sectoren overheid, belastingadviseurs en accountants betrekking had op inkeerders. De inkeermeldingen zijn in 2015 sterk afgenomen, omdat de termijn van de inkeerregeling is verlopen.

In 2015 werden 392 door accountants gemelde transacties verdacht verklaard. In 2014 waren dat er 279. Verdachte transacties in een bepaald jaar kunnen overigens niet worden vergeleken met het aantal ongebruikelijk transacties in datzelfde jaar, omdat ongebruikelijke transacties op registratiedatum worden opgevraagd en verdachte transacties op doormelddatum, dat wil zeggen de datum dat een ongebruikelijke transactie verdacht wordt verklaard.

Aantal ongebruikelijke transacties gemeld door sector vrije beroepsgroepen, 2013-2015

	2013	2014	2015
Accountants	532	1330	956
Administratiekantoren	40	65	73
Advocaten	10	15	9
Bedrijfseconomisch adviseurs	17	7	13
Belastingadviseurs	79	255	118
Makelaars	36	49	81
Notarissen	344	226	322
Onafhankelijk juridisch adviseurs	3	2	1
Trustmaatschappijen	88	201	148
Totaal	1149	2150	1721

In 2015 verklaarde de FIU-Nederland 212 transacties verdacht die een waarde hadden van één miljoen euro of meer. Deze verdachte transacties hebben een gezamenlijke waarde van ruim 1,6 miljard euro. Het grootste deel van dit bedrag (ruim achthonderd miljoen euro)

is gerelateerd aan transacties die zijn gemeld door accountants. Deze transacties bleken voornamelijk gerelateerd aan witwassen en fraude. Een ander groot deel (ruim 466 miljoen euro) van deze verdachte transacties is afkomstig van banken. Ook deze meldingen hielden hoofdzakelijk verband met witwassen en fraude.

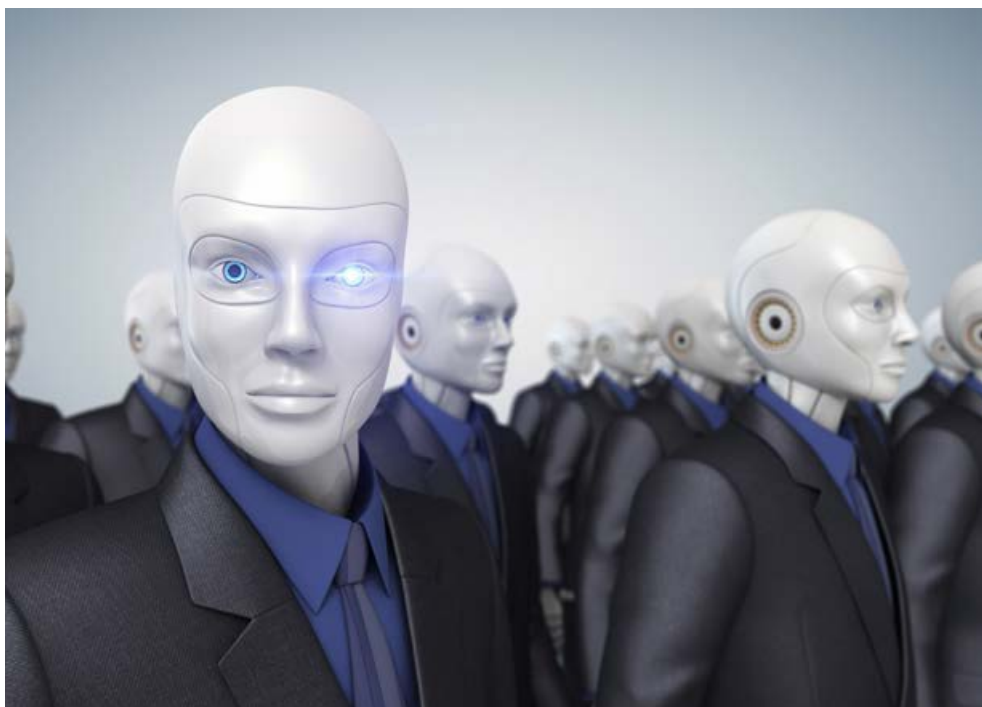
Verdacht verklaarde transacties gemeld door sector vrije beroepsgroepen, 2013-2015*

	2013	2014	2015
Accountants	235	279	392
Administratiekantoren	16	4	53
Advocaten	1	3	5
Bedrijfseconomisch adviseurs	8	2	0
Belastingadviseurs	5	28	23
Makelaars	17	8	6
Notarissen	179	178	173
Onafhankelijk juridisch adviseurs	0	4	1
Trustmaatschappijen	55	149	77
Totaal	516	655	730

* Verdachte transacties zijn opgevraagd op doormelddatum (datum dat ongebruikelijke transactie verdacht wordt verklaard).

Verdachte transacties in een bepaald jaar kunnen daarom niet worden vergeleken met de ongebruikelijke transacties (opgevraagd op registratiedatum) in hetzelfde jaar.

Bron: FIU-Nederland

COLOFON

Trends in Accountancy is een uitgave van Accountant, het magazine van de Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA).

NBA

Antonio Vivaldistraat 2-8
Postbus 7984, 1008 AD Amsterdam
Telefoon: 020 301 03 01
E-mail: nba@nba.nl
Internet: www.nba.nl

Redactie

Redactie Accountant/Accountant.nl
Telefoon: 020 301 03 68
E-mail: redactie@accountant.nl
Internet: www.accountant.nl

Tekst

Erwin Breij
Geert Dekker
Nart Wielaard

Beeld

Shutterstock

Vormgeving

Verheul Content en Creatie
Alphen aan den Rijn, www.vrhl.nl

Advertenties

Elma Media BV
Postbus 18
1720 AA Broek op Langendijk
Contactpersoon: Rob Stavenuiter,
telefoon 0226-331638, e-mail
r.stavenuiter.nl

Drukkerij

Senefelder Misset Doetinchem

© 2017 NBA

Niets uit deze uitgave mag worden gereproduceerd door boekdruk, foto-offset, fotokopie, microfilm of welke andere methode dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de uitgever.

Op alle aanbiedingen, offertes en overeenkomsten van NBA zijn van toepassing de voorwaarden welke zijn gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel te Amsterdam. Accountant bevat informatie en wenken, die met de meeste zorgvuldigheid zijn samengesteld. NBA en de bij deze uitgave betrokken redactie en medewerkers aanvaarden geen aansprakelijkheid voor mogelijke gevolgen die zouden kunnen voortvloeien uit het gebruik van de in deze uitgave opgenomen informatie en wenken.

ADVERTEERDERSINDEX

Nyenrode, pagina 2

Nespresso, pagina 4.

Asperion Hosting BV, pagina 6

Radar Software, pagina 12

Minox Software, pagina 18, 19 en 33

Rousch Breda, pagina 20

Reed Business Information BV, pagina 22

NBA Opleidingen, pagina 33

Wolters Kluwer Nederland, pagina 45

NBA, HRA 2017, pagina 46

NBA, Helpdesk, pagina 51

Academie Publieke Sector, pagina 52

HAN Expertisecentrum Economie en Management, pagina 59

Nederlands Instituut van Register Payroll, pagina 60, 61 en 62

Smart Funding, pagina 63

Parseport, pagina 63

E-WISE Nederland BV, pagina 64

Werkzaam in de Accountancy en op zoek naar een passende studie?

Bij de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen bieden wij in deeltijd aan:

- Associate degree Accountancy
- Bachelor Accountancy
- Post-hbo AA, Oriëntatie Accountancy MKB
- Begeleiding bij de praktijkopleiding AA, Oriëntatie Accountancy MKB
- Schakelprogramma AA voor zij-instromers

Meer weten?

Neem contact op met HAN Deeltijdstudies Economie, Management & Recht via [026-3691300](tel:026-3691300) of deeltijd.emr@han.nl.
Of kom langs op een Open Avond of afsprakenavond, aanmelden via www.han.nl/meermee.

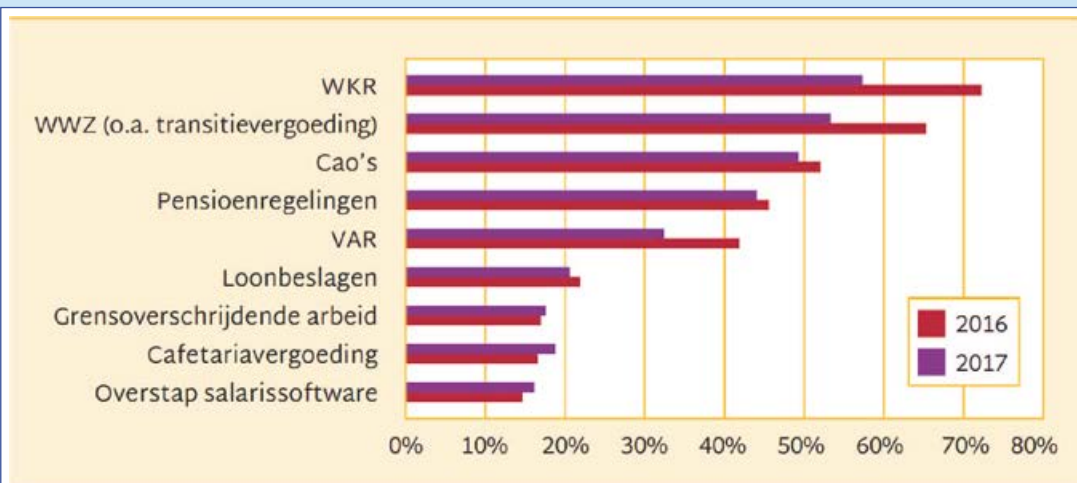
Van salarisadministrateur naar salarisadviseur

De salarisadministrateur wordt -adviseur. Waar de accountant, gezien de zwaarte van de beleidsthema's, niet alleen bij kan, maar eigenlijk wel moet aankloppen. Dat maakt het Trendonderzoek Salaris Professionals van het Nederlands Instituut Register Payroll Accounting (NIRPA) overduidelijk.

Marcel van der Sluis

Die salarisadviseur vind je steeds vaker binnen het accountantskantoor. Dat constateert Marcel van der Sluis, directeur van het NIRPA. "Niet voor niets heeft inmiddels een groot aantal accountantskantoren, waaronder de helft van de top 30 grootste kantoren in Nederland, zijn medewerkers collectief bij het NIRPA gecertificeerd." Dat is goed nieuws, maar de Van der Sluis ziet tegelijkertijd dat sommige accountantskantoren de mogelijkheden die salarisadvies biedt, niet optimaal benutten. "En dat is een gemiste kans. Zij realiseren zich niet hoeveel impact het werkgebied van de payroll professional heeft. Door de snelle ontwikkelingen op het gebied van

Beleidsthema's in 2016 en (verwachte) veranderingen 2017

“PAK DE KANSEN DIE SALARISVERWERKING BIEDT OM KLANTEN MET ADVISERING TE ONTZORGEN.”

salarissoftware zijn de ‘traditionele’ werkzaamheden van de salarisadministrateur steeds meer overgenomen door salarissoftware. De salarisadministrateur kan hierdoor doorgroeien naar salarisadviseur. Deze doorgroei is het logische vervolg op de veranderende werkzaamheden. Hierbij wordt steeds vaker aan opdrachtgevers advies gegeven over complexe wet- en regelgeving. Tegen accountantskantoren zou ik dan ook zeggen: pak de kansen die salarisverwerking biedt om klanten met advisering te ontzorgen.”

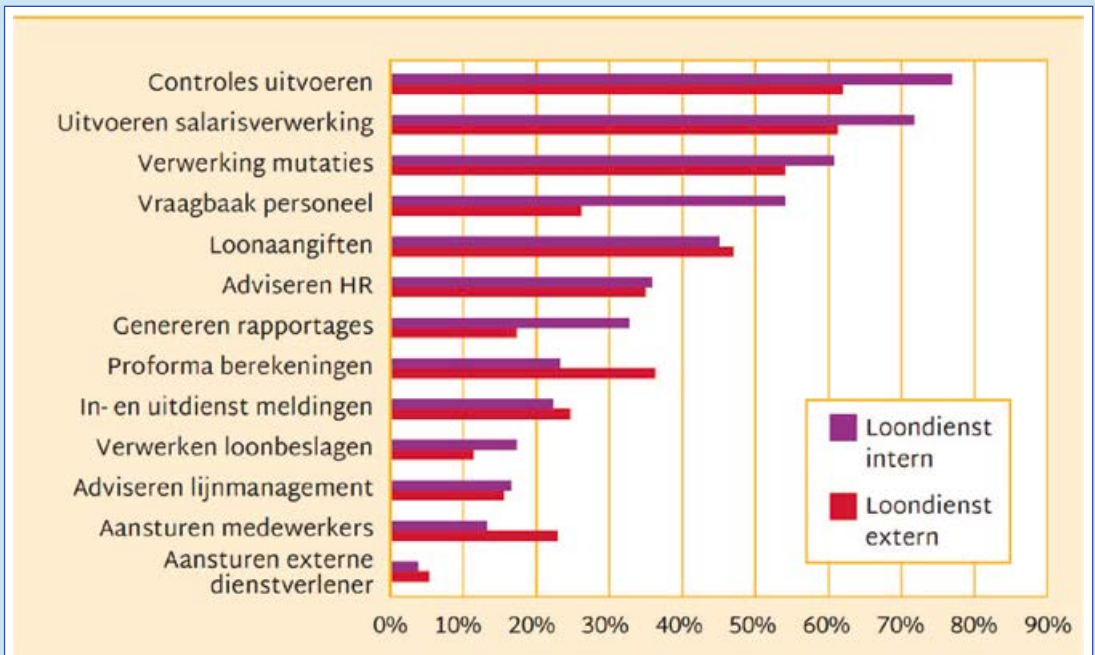
FUNCTIEPROFIEL AANGEPAST

Dat het vak in ontwikkeling is, blijkt uit het eerste Trendonderzoek Salaris Professionals 2016. Dit onderzoek krijgt in september een vervolg. Aan het trendonderzoek

deden in totaal 1.080 salarisprofessionals mee. De helft van de respondenten geeft aan dat als gevolg van automatisering het functieprofiel van de salarisprofessional is aangepast. “Logisch, want met de intrede van vergaande salarissoftware gaat het hard met de ontwikkelingen. Goed om te zien dat 74% van de payroll professionals dat niet als bedreiging, maar juist als kans ziet.” Zij kunnen zich, wellicht geholpen door opleidingen in adviseurschap en in communicatie, richten op salarisadvies. Bijvoorbeeld over de werkkostenregeling (WKR) en de Wet werk en zekerheid (Wwz). Dat zijn immers de twee belangrijkste beleidsthema’s die payroll professionals voor zich zien voor 2017. Maar ook ontwikkelingen in cao’s, pensioenregelingen, grensoverschrijdende arbeid, VAR, loonbeslagen scoren hoog in het onderzoek. Van der Sluis: “Maar ik denk dat dit jaar onderwerpen als de gevolgen van de Wet meldplicht datalekken en de bewerkersovereenkomst ook hoog op de agenda staan.”

ERKENNING VAN VAK

Van der Sluis ziet dat grotere accountantsorganisaties overeenkomstig de trend hun salarisafdelingen omvormen naar een adviestak. “Een goede ontwikkeling. Dat leidt tot een bredere herkenning en erkenning van het specialistische vakgebied payroll. Je wilt als accountantskantoor de klant zo goed mogelijk ontzorgen. Waarom dan niet in salarisverwerking en –advies? Dat gaat over vragen als ‘hoe ga ik om met regelingen omtrent zwangerschapsverlof, langdurig ziekteverzuim

Gevraagd naar de belangrijkste werkzaamheden konden de deelnemers aan het onderzoek de voor hen 5 belangrijkste werkzaamheden aankruisen

en lease auto?' Of: 'hoe zet ik het beste een regeling voor expats op?'" Dit soort vraagstukken, maar zeker ook de eerdergenoemde wet- en regelgeving als de Wwz en de WKR maken advies welhaast noodzakelijk. Niet verwonderlijk is dan ook dat meer dan de helft van de payroll professionals ervaart dat zijn of haar functie zwaarder is geworden. Dat zit in werkdruk (65 procent), maar zeker ook in de toegenomen complexiteit (75 procent) van de werkzaamheden. Van der Sluis: "Dat past in het beeld van de veranderingen in ons vak. Vroeger was het uitvoerend. Nu initiërend en adviserend. Dat is het verschil tussen administrateur en adviseur."

KWALITEITSBORGING

Het NIRPA staat pal voor kwaliteitsborging van professionals werkzaam in het vakgebied payroll. Het instituut registreert de professionals in het Register Salarisadministrateur en het Register Payroll Professional. Dit gebeurt op basis van behaalde diploma's en jaarlijkse permanente educatie. Accountantskantoren sluiten zich hiervoor bij het NIRPA aan. Van der Sluis: "Hiermee borgen we dat professionals op de hoogte zijn en blijven van kennis en vaardigheden voor het uitoefenen van hun vak. De registratie is een belangrijk signaal voor de klant. Die weet dat hij met hoog gekwalificeerde salarisprofessionals werkt, die hun vakkennis up to date houden." Daarnaast onderschrijven de payroll professionals met de certificering de gedrags- en beroepscode van het NIRPA. "Dat is dé standaard in de branche."

"ZO KUNNEN WE PRECIES ZIEN WELKE ONTWIKKELINGEN ZICH VOORDOEN."

Tot slot constateert Van der Sluis dat de tijd dat je als accountantskantoor 'salarisverwerking' er bij deed' voorbij is. "Dit vraagt om gespecialiseerde professionals. Dat bewijzen de negen beleidsthema's die salarisprofessionals hebben aangewezen. Van de Werkkostenregeling en de Wet Werk en Zekerheid tot aan cao's, pensioenregelingen en loonbeslagen. Ga er maar aan staan. Het vak van de salarisprofessionals verdient dan ook structureel meer aandacht, ook binnen accountantskantoren."

TRENDONDERZOEK TE DOWNLOADEN

Het Trendonderzoek Salaris Professionals is een nieuw, onafhankelijk en grootschalig jaarlijks onderzoek naar de functie van salarisprofessional, geïnitieerd door het Nederlands Instituut Register Payroll Accounting. Belangstellenden kunnen het onderzoek gratis downloaden via www.nirpa.nl of een hardcopy aanvragen. In september worden de onderzoeksresultaten van 2017 gepubliceerd. Van der Sluis: "Zo kunnen we precies zien welke ontwikkelingen zich voordoen." Te zijner tijd komt ook dat onderzoek online beschikbaar. Meer informatie over certificering is eveneens te vinden op www.nirpa.nl. Het NIRPA is een onafhankelijke stichting zonder winstoogmerk.

TRENDONDERZOEK SALARIS PROFESSIONALS 2016

Het grootste onderzoek naar de functie van
payroll professionals in Nederland

Geïnitieerd door Nederlands Instituut van Register Payroll Accounting (NIRPA)
uitgevoerd door Performa Uitgeverij in samenwerking met Berenschot

Nu ook
4 Vaktechnische bijeenkomsten

Flexibel uw PE-uren behalen

Met PE-Academy volgt u online uw cursussen, maar kunt u ook jaarlijks naar vier Vaktechnische bijeenkomsten. Volg uw cursussen hoe het u uitkomt met de keuze uit:

- Online nascholen
- Vaktechnische bijeenkomsten
- Bijeenkomsten in combinatie met onbeperkt online nascholen

Onbeperkt
online nascholen
én bijeenkomsten

€1.196,-*

* inclusief voorjaarskorting

Overige abonnementen:

10 PE-uren online | €695,-

15 PE-uren online | €895,-

25 PE-uren online | €1.095,-

24 PE-uren bijeenkomsten | €1.036,-*